

Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2018 – 2020

SISÄLLYSLUETTELO

1	Kuntayhtymän suunnitteluperusteet		
1.1	Suunnittelujärjestelmä	3	
1.2	Valtiohallan ohjaus	3	
	1.2.1 Sosiaali- ja terveysministeriön kärkihankkeet	3	
	1.2.2 Sote-uudistus	4	
	1.2.3 Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuudet ja korvaukset	5	
	1.2.4 Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueet	5	
1.3	Kuntayhtymän toiminta-ajatus	5	
1.4	Jäsenkunnat ja niiden lausunnot	6	
1.5	Väestötiedot ja -ennuste	8	
2	Kuntayhtymän toiminnan painopistealueet 2018		9
2.1	Kehittämishankkeet / seudulliset ja sairaanhoitopiiriin hallinnoimat	9	
	2.1.1 SOTE-uudistushanke	9	
	2.1.2 Järjestämisvastuun siirtämisen selvittäminen	9	
	2.1.3 Työterveyshuolto	10	
2.2	Henkilöstö	10	
2.3	Investoinnit	10	
2.4	Riskit	11	
3	Talousarvion sitovuus		12
4	Talous- ja toimintasuunnitelman yleiset laskentaperusteet		13
5	Jäsenkuntien osuudet		16
6	Tuloslaskelma		17
7	Investoinnit		18
8	Rahoituslaskelma		19
9	Henkilöstösuunnitelma 2018 – 2020		20
10	Talous- ja toimintasuunnitelma tulosalueittain 2018 - 2020		21
10.1	Hallinto	21	
10.2	Tukipalvelut	22	
	10.2.1 Toimisto	22	
	10.2.2 Kiinteistöhuolto	22	
10.3	Avohoito	24	
	10.3.1 Lääkärin vastaanotto toiminta	24	
	10.3.1.1 Sairaanhoitajien vastaanotto toiminta	25	
	10.3.2 Neuvolatoiminta	25	
	10.3.3 Hammashuolto	27	
10.4	Keskitetyt palvelut	29	
	10.4.1 Vuodeosasto	29	
	10.4.2 Laitoshoidon tukipalvelut	31	
	10.4.2.1 Ravintohuolto	31	
	10.4.2.2 Siivoustoimi	31	
	10.4.2.3 Välinehuolto	31	
	10.4.2.4 Muut huoltopalvelut	31	
	10.4.3 Erityispalvelut	33	
	10.4.3.1 Laboratorio	33	
	10.4.3.2 Röntgen	33	
	10.4.3.3 Kuntoutus	34	
	10.4.4 Sairaankuljetus ja ensivastetoiminta	36	
10.5	Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue	37	
	10.5.1 Ympäristöterveyslautakunta	37	
	10.5.2 Muu hallinto	38	
	10.5.3 Terveysvalvonta	38	
	10.5.4 Eläinlääkintähuolto	39	
	10.5.5 Kustannustenjakoa ja jäsenkuntien osuudet	39	
	10.5.6 Ympäristönsuojelu	42	
	Organisaatiokaavio		45

1 KUNTAYHTYMÄN SUUNNITTELUPERUSTEET

1.1 SUUNNITTELUJÄRJESTELMÄ

Kuntalain mukaan kunnilla ja kuntayhtymillä tulee olla vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma, johon sekä toiminnalliset että taloudelliset tavoitteet sisältyvät. Kuntayhtymässä on päädytty laatimaan minimipituinen eli kolmen vuoden taloussuunnitelma, jossa suunnittelukauden ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Toimintasuunnitelmaa 2018 – 2020 varten on jäsenkunnilta pyydetty lausunnot. Lausunnot ja niiden vastineet ovat kohdassa 1.4.

1.2 VALTIOVALLAN OHJAUS

1.2.1 Sosiaali- ja terveysministeriön kärkihankkeet

Sote- ja maakuntauudistus on suurimpia hallinnon ja toimintatapojen uudistuksia, mitä Suomessa on tehty. Muutos koskettaa satojen tuhansien ihmisten työtä ja kaikkien kansalaisten palveluja. Muutokset koskevat myös sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusta, ohjausta ja verotusta. Tavoitteena oli, että sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen ja muita alueellisia tehtäviä siirtyy maakunnille 1.1.2019, mutta syksyllä 2017 valinnanvapauslain valmistelun yhteydessä aikataulua muutettiin niin, että järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2020 alusta.

Palvelut asiakaslähtöisiksi

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut yhdistetään asiakaslähtöisiksi kokonaisuuksiksi. Toimintamallit uudistetaan ja eri organisaatioiden tietojen yhteiskäyttö tehdään mahdolliseksi. Asiakkaan omatoimisuutta ja valinnanvapautta tuetaan ja sähköiset palvelut otetaan käyttöön. Kustannusten kasvua voidaan hillitä. Henkilöstö voi keskittyä työtehtäviin, jotka hyödyttävät eniten asiakkaiden hyvinvointia.

Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta

Kärkihankkeen tavoitteena on lisätä terveitä elämäntapoja ja vahvistaa mielenterveyttä, vähentää rakennuksista aiheutuvia terveyshaittoja sekä kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toiminnassa otetaan käyttöön näyttöön perustuvia hyviä käytäntöjä, jotka edistävät nykyistä paremmin heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien hyvinvointia, terveyttä ja vastuunottoa. Näin ehkäistään eriarvoisuutta ja syrjäytymistä. Yhteinen kehittäminen ja poikkihallinnollinen yhteistyö ovat keskeisiä välineitä muutoksen aikaansaamiseksi.

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma

Lapsi- ja perhepalvelut uudistetaan valtakunnallisella muutosohjelmalla (LAPE). Tavoitteena ovat nykyistä lapsi- ja perhelähtöisemmät, vaikuttavammat, kustannustehokkaammat ja paremmin yhteen sovitettut palvelut. Lapsen etu ja vanhemmuuden tuki ovat ensisijaisia. Peruspalveluja vahvistetaan ja siirretään painopistettä ehkäiseviin palveluihin ja varhaiseen tukeen. Näin voidaan vähentää lasten huostaanottoja ja laitoshoittoa ja hillitä kustannusten nousua.

Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa

Kärkihankkeen tavoitteena on kehittää iäkkäille sekä omais- ja perhehoitajille nykyistä yhdenvertaisemmat, paremmin koordinoitut ja kustannusten kasvua hillitsevät palvelut. Kärkihankkeen (I&O) toteuttamiseen on käytettävissä yhteensä 30 miljoonaa euroa vuosille 2016–2018. Hankkeen kokeilut ovat isoja maakunnallisia kokonaisuuksia, jotka usea toimija toteuttaa yhdessä. Hanke rahoittaa myös maakuntien alueilla toimivien muutosagenttien toimintaa. Muutosagentin keskeisin tehtävä on muodostaa maakuntaan yhteen sovitettu iäkkäiden palvelujen kokonaisuus

Osatyökykyisille tie työelämään

Osatyökykyisille tie työelämään (OTE) -kärkihankkeen tavoitteena on, että osatyökykyiset ihmiset jatkavat työelämässä tai työllistyvät avoimille työmarkkinoille. Työikäisistä suomalaisista noin 1,9 miljoonalla, eli yli puolella työikäisistä, on jokin pitkäaikaissairaus tai vamma. Heistä 600 000 arvioi, että tämä sairaus tai vamma vaikuttaa heidän työhönsä tai työmahdollisuuksiinsa. Osatyökykyisillä on myös muita suurempi riski jäädä työttömäksi. Vamma tai pitkäaikaissairaus estää liian usein työhön paluun tai kokonaan työelämään pääsyn. Osatyökykyisille tie työelämään -kärkihankkeessa etsitään ratkaisuja muun muassa näihin ongelmiin. Kun osatyökykyiset ihmiset jatkavat työelämässä tai työllistyvät avoimille työmarkkinoille, osatyökykyisten yhdenvertaisuus lisääntyy ja heidän elämänlaatunsa paranee. Kaiken olemassa olevan työpanoksen hyödyntäminen vähentää myös valtion kustannuksia

1.2.2 Sote-uudistus

Sote-uudistusta varten tarvitaan lainsäädäntö sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, itsehallintoalueista ja uudistuksen voimaan panosta. Lisäksi muutoksia tulee verolainsäädäntään ja kuntien valtionosuuslainsäädäntöön.

Sote- ja maakuntauudistuksen aikataulu

- loppuvuonna 2017 uuden valinnanvapauslain valmistelu; pykälät ja perustelut, vaikutusarvio ja käännökset sekä valinnanvapauslain luonnoksen lausuntokierros
- alkuvuodesta 2018 mahdolliset muutokset valinnanvapauslain luonnokseen, minkä jälkeen lakiesitys eduskunnan hyväksyttäväksi. Kun lait on vahvistettu ja osa niistä tulee voimaan, maakuntavaalit järjestettäisiin lokakuussa.
- tammikuussa 2019 maakuntavaltuustot ja maakunnat järjestäytyvät ja tekevät keväällä päätökset sote-järjestämisestä ja valinnanvapauden toteuttamisesta. Elo-syyskuussa valmistellaan maakuntastrategiat ja vuoden 2020 talousarviot sekä sopimussiirrot
- vuoden 2020 alusta lukien uusi lainsäädäntö on voimassa ja varsinaisten sote-tehtävien järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille. Valinnanvapaus laajenee erillisen vaiheistuksen mukaan.

1.2.3 Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuudet ja korvaukset

Vuodesta 2009 lähtien sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuus on suoritettu kunnalle yhtenä kokonaisuutena. Sosiaali- ja terveydenhuolto kuuluu osana vuoden 2010 alusta voimaan tulleeseen kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muutos ja valtionosuusjärjestelmän muutos tulivat voimaan 1.1.2015.

Rahoituksen kehittäminen kytkeytyy sote-uudistukseen.

1.2.4 Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueet

Pelkosenniemen, Savukosken ja Sallan kunnat sekä Kemijärven kaupunki muodostivat 1.1.2013 alkaen Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen, joka on Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän alainen tulosalue. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Pelkosenniemi ja Savukoski ja osajäsenkuntia Salla ja Kemijärvi.

Vuoden 2016 alusta lakisääteiset ympäristönsuojelun viranomaistehtävät siirtyivät Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon järjestettäväksi Pelkosenniemen, Savukosken ja Kemijärven osalta, mikäli kuntien valtuustot niin päättävät. Kuntayhtymässä varaudutaan myös Sallan mahdolliseen mukaantuloon ympäristönsuojelun osalta tulevaisuudessa.

1.3 KUNTAYHTYMÄN TOIMINTA-AJATUS

Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä on palvelukuntayhtymä, jonka tehtävänä on järjestää Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien asukkaille perusterveydenhuollon palvelut kansanterveys- ja muiden lakien mukaisesti sekä sovittaa palvelut yhteen erikoissairaanhoidon palvelujen kanssa.

Kuntayhtymä järjestää lisäksi ympäristöterveydenhuollon palvelut jäsenkunnilleen ja osajäsenkunnilleen Kemijärven kaupungille ja Sallan kunnalle. Kuntayhtymä hallinnoi Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueetta, joka järjestää alueella yleisen terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon palvelut.

Toimintaa suunnitellaan ja palvelut järjestetään kuntalaisten tarpeiden ja odotusten pohjalta. Tavoitteena on säilyttää perusterveydenhuollon palvelut lähipalveluna, pitää palvelujen saatavuus kohtuullisena ja laatu hyvänä mahdollisimman tasapuolisesti molemmissa jäsenkunnissa.

Kuntayhtymän toiminnallisena tavoitteena on edistää eri-ikäisten kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia, ylläpitää väestön työ- ja toimintakykyä ja ehkäistä sairastumista. Tuloksen saavuttamiseksi panostetaan henkilöstön ammattitaidon ylläpitämiseen.

1.4 JÄSENKUNNAT JA NIIDEN LAUSUNNOT

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Pelkosenniemi ja Savukoski. Vuoden 2013 alusta lähtien kuntayhtymän osajäsenkuntia ovat lisäksi Kemijärven kaupunki ja Sallan kunta ympäristöterveydenhuollon palvelujen tuottamisessa. Kuntayhtymän kotipaikka on Pelkosenniemi. Organisaatiokaavio esitetään tämän vihkosen lopussa.

Jäsenkunnilta on pyydetty lausunnot kuntayhtymän toiminnan kehittämistä varten. Lausunnoissa todetaan seuraavaa:

Pelkosenniemen kunnanhallitus:

Vuodeosaston käyttöastetta on seurattava ja vapaita paikkoja, mikäli niitä on jatkossa, on markkinoitava lähikunnille. Mikäli on pysyvästi todettava, että vuodeosaston käyttöaste on laskenut, on vuodepaikkojen vähentämisesitys tuotava kunnille päätettäväksi ennen vuotta 2018.

Kaikessa toiminnassa on oltava ennaltaehkäisevä painotus ja on pyrittävä kustannustehokkuuteen, mikä ei ole ristiriidassa riittävien henkilöstöresurssien turvaamisen kanssa.

Ylisuurista investoinneista tulee luopua ja jatkossa hankittavat laitteet tulee hankkia leasing-rahoituksella. Toimitilat ja niiden hankinta tulee miettiä tarkasti, hankinnassa tulee käyttää mahdollisuuksien mukaan vuokrausta.

Kunnanhallitus edellyttää kuntayhtymän toiminnalta taloudellisuutta ja tehokkuutta sekä tiivistä yhteistyötä jäsenkuntien kanssa. Lisäksi edellytetään tiiviimpää yhteistyötä kotihoidon, palvelukodin ja terveyskeskuksen kesken.

Savukosken kunnanhallitus:

Savukosken kunta pitää tärkeänä, että kuntayhtymän toiminta-alueella säilyvät nykyiset perusterveydenhuollon lähipalvelut. Kuntayhtymän hallitus on päättänyt toteuttaa Savukosken terveyskeskuksen remontin vuonna 2017. Remontti on viivästynyt ja samaan aikaan on esitetty vaihtoehtoisia tapoja Savukosken terveyskeskustilojen järjestämiseksi. Talousarviota laadittaessa on huomioitava toteutuksen siirtyminen vuodelle 2018. Parasta on, mikäli selvitys terveyskeskustilojen järjestämismallista saadaan ennen budjetin lopullista hyväksyntää. Samalla on huomioitava terveyskeskustoiminnan jatkuminen vuokralla olevissa väistötiloissa ennakoitua pidempään.

Toiminnassa tulee kiinnittää huomiota tehokkuuteen ja taloudellisuuteen mm. yhteistyön kehittämällä sosiaalitoimen ja naapurikuntien terveydenhuollon palvelujen suuntaan. Sekä terveydenhoidossa että sosiaalitoimessa tulee mahdollisuuksien rajoissa pyrkiä ennaltaehkäisevään työhön. Palvelujen ostamista ja myymistä ympäruskuntien kesken tulee kehittää nykyistä joustavammaksi. Henkilöstömäärää on tarvittaessa sopeutettava vastaamaan mahdollisesti vähentyviä tarpeita.

Taloudellisuuden huomioiminen on erityisen tärkeää, koska kuntatalous on tiukalla ja suuret tulevaisuuteen vaikuttavat ratkaisut, kuten SOTE ovat vielä auki.

Vastine:

Kuntayhtymä pyrkii kaikissa olosuhteissa järjestämään perusterveydenhuollon palvelut mahdollisimman tehokkaasti, taloudellisesti ja tasapuolisesti.

Kuntayhtymä on esittänyt elokuussa jäsenkuntien valtuustoille, että ne vahvistaisivat vuodeosaston sairaansijojen lukumääräksi aiemman 20 paikan sijasta 14 paikkaa. Paikat jakautuisivat jäsenkuntien kesken tasan. Vuodepaikkojen vähenemisen myötä voidaan henkilöstöresursseja vähentää luonnollisen poistuman yhteydessä. Vapautuneet yhden perushoitajan, sairaanhoitajan ja ravitsemistyöntekijän toimet on lakkautettu.

Vuodeosaston vapaita sairaansijoja markkinoidaan jatkossakin lähikunnille.

Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö on sosiaali- ja terveystoimen toiminnan perusta. Sosiaali- ja terveydenhuollon työvoimatarpeen ennakkoinnin merkitys korostuu entisestään. Terveyskeskuslääkärin virka on ollut avoinna 1.6.2016 alkaen eikä siihen ole ollut hakijoita. Mm. lääkärin viran täyttövaikeuksien vuoksi kuntayhtymän hallitus on avaamassa keskusteluja Lapin sairaanhoitopiirin kanssa perusterveydenhuollon palvelujen siirtämisestä sairaanhoitopiirille jo ennen sote-alueiden voimaantuloa.

Toimitilajärjestelyt ovat osoittautuneet ongelmallisiksi. Savukosken lääkäritalon korjaustöistä saadut urakkatarjoukset hylättiin korkean hinnan vuoksi. Kaikki Savukosken terveydenhuollon palvelut toimivat väistötiloissa. Pelkosenniemelle suunnitellut investoinnit odottivat ratkaisua Savukosken tilojen remonteista eikä loppuvuodesta saatu enää toimijoita ko. korjaustöihin.

Yhteistyötä jäsenkuntien sosiaalitoimen kanssa on viime vuosina vahvistettu tarkoituksenmukaisen hoidon/hoitopaikan järjestämiseksi ja toiminnan tehokkuuden lisäämiseksi. Vanhusten määrän lisääntyessä ja hoidon painottuessa kotihoitoon hoidontarve kasvaa. Tuleva SOTE-uudistus vaatii saumatonta yhteistyötä sosiaalitoimen ja kansanterveystyön kuntayhtymän kesken. Kuntayhtymän ja kuntien sosiaalitoimen johtoryhmien tulee tiivistää yhteistyötä tulevien valtakunnallisten rakenneuudistusten edessä.

Yhteistyötä tukipalveluissa ja varsinaisessa toiminnassa tulisi kehittää (IT, kiinteistöhoito ja -huolto, ravintohuolto, taloushallinto jne.). Varsinkin yllättävällä poissaololla saattaa olla hyvin haitallisia vaikutuksia palveluiden saatavuuteen ja toiminnan tehokkuuteen. Toiminnan haavoittuvuuden estämiseksi vain yhden osaajan varassa olleita toimintoja on systemaattisesti opetettu useammalle henkilölle ja tavoitteena on, että ainakin kaksi henkilöä osaa tehdä useimmat toiminnot ja mahdollistaa eri työpisteissä työnkiertoa ja vähentää sijaiskustannuksia.

1.5 VÄESTÖTIEDOT JA ENNUSTE

	31.12.2015	31.12.2016	2018 ennuste	2025 ennuste
Pelkosenniemi	958	951	910	871
Savukoski	1061	1044	1050	982
Jäsenkunnat yhteensä	2019	1995	1960	1853

Lähde: Tilastokeskus

Lähde: Tilastokeskus 30.10.2015

Suomen väkiluku oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan elokuun 2017 lopussa 5 509 717. Maamme väkiluku kasvoi tammi-elokuun aikana 6420 henkeä. Syy väestönkasvuun oli muuttovoitto ulkomailta.

Koko Suomessa tilastojen mukaan on syntyneitä vähemmän kuin kuolleita. Tilastokeskuksen ja Lapin liiton väestönmuutosten ennakkotietojen heinäkuun 2017 mukaan jäsenkuntien väkiluku ei nouse. Pelkosenniemi vastaanotti alkukesästä kiintiöpakolaisia, mutta tämäkään ei pysäytä kunnan asukasmäärän vähenemistä.

Tilastokeskuksen mukaan joka viides suomalainen on nyt vähintään 65-vuotias. Alueen väestörakenne vanhenee, väestö vähenee ja väestöllinen huoltosuhde (alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrä 100 työkäistä kohden) heikkenee. Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien huoltosuhde on korkeampi kuin Lapin keskimääräinen.

Tilastokeskuksen väestöennusteet perustuvat havaintoihin syntyvyyden, kuolevuuden ja muuttoliikkeen menneestä kehityksestä. Niitä laadittaessa ei oteta huomioon taloudellisten, sosiaalisten eikä muiden yhteiskunta- tai aluepoliittisten päätösten mahdollista vaikutusta tulevaan väestönkehitykseen. Laskelmat ilmaisevat lähinnä sen mihin väestökehitys johtaa, jos se jatkuu nykyisen kaltaisena. Niitä ei siis tule tulkita vääjäämättä toteutuvana kehityksenä. Väestöennusteen tehtävä on tarjota päättäjille työkaluja sen arvioimiseksi, tarvitaanko toimia, joilla kehitykseen voidaan vaikuttaa.

2 KUNTAYHTYMÄN TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET 2018

2.1 Kehittämishankkeet / seudulliset ja sairaanhoitopiirin hallinnoimat

2.1.1 SOTE-uudistushanke

Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä maakuntauudistuksen myötä nykyisin kuntien vastuulle säädettyjä tehtäviä siirretään kuntien muodostamille maakunnille ja maakuntien muodostamille maakuntien yhteistyöalueille. Sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään uudistuksen myötä maakuntatasolla, ja kuntien tehtäväksi jää asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistehtävä yhteisesti maakunnan kanssa. Maakunnan tehtävistä ja asemasta säädetään maakuntalaissa, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (järjestämislaki) säätää maakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuusta sekä siihen kuuluvista tehtävistä.

Maakunnan tulee järjestää sosiaali- ja terveyspalvelut niin, että maakunnan alueella palveluita on tarjolla riittävästi maakunnan asukkaiden tarpeisiin nähden, mutta palveluvajeita tai päällekkäisyyksiä palveluiden tarjoamisessa ei synny. Kalliita investointeja ja erityisosaamista vaativat palvelut on järjestämislain mukaan koottava suurempiin kokonaisuuksiin palveluiden laadun ja turvallisuuden takaamiseksi sekä tarkoituksenmukaisuuden ja kustannustehokkuuden toteuttamiseksi. Laajasta ympärivuorokautisesta päivystyksestä vastaa 12 maakuntaa, joista Lappi on yksi. Suuremmista kokonaisuuksista sekä laajaan ympärivuorokautiseen päivystykseen kuuluvista palveluista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut on järjestettävä integroituina ja yhteen sovitettuina palvelu-kokonaisuuksina vastaamaan laadultaan, laajuudeltaan ja sisällöltään asiakkaiden tarvetta maakunnassa. Yhteensovittamisvaatimus tarkoittaa myös yhteensovittamista kunnan, maakunnan ja valtion tuottamien palveluiden sekä eri palveluntuottajien välillä, ja palvelukokonaisuuden yhtenäisyyttä asiakkaan näkökulmasta. Palvelut on myös järjestettävä lähellä asiakasta.

Maakunnan on huolehdittava yhteen sovitettuja palveluita tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisesta, palveluketjujen ja -kokonaisuuksien kuvaamisesta ja asiakasta koskevan tiedon hyödyntämisestä eri tuottajien välillä sekä huolehdittava asiakkaan oikeuksista, neuvonnasta, asiakassuunnitelman laatimisesta ja sosiaalihuollon pariin ohjaamisesta tarpeen ollessa ilmeinen.

Tavoitteena oli, että sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen ja muita alueellisia tehtäviä siirtyy maakunnille 1.1.2019, mutta syksyllä 2017 valinnanvapauslain valmistelun yhteydessä aikataulua muutettiin niin, että järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2020 alusta.

2.1.2 Järjestämisvastuun siirtämisen selvittäminen

Kuntayhtymän hallitus esitti 31.10.2017 jäsenkuntien valtuustoille, että ne selvityttäisivät terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtämisen sairaanhoitopiirille. Selvitystyön teettämistä ovat suunnitelleet myös Kemijärven kaupunki ja Sallan kunta. Lapin sairaanhoitopiiri tekisi selvityksen ja palvelujen siirto voisi olla mahdollista jo vuoden 2018 aikana.

2.1.3 Työterveyshuolto

Kuntien on järjestettävä työterveyshuollon palveluita alueella toimiville yrityksille. Lisäksi kuntien ja kuntayhtymien on työnantajana järjestettävä tai hankittava työterveyshuollon palvelut.

Kuntien mahdollisuudet tuottaa alueensa työterveyshuollon palveluita vaikeutuivat huomattavasti 1.1.2017 voimaan astuneiden muutosten myötä. Kilpailulainsäädännön mukaan työterveysliikelaikokset eivät voi tuottaa kilpailtuja palveluita 1.1.2015 alkaen (yksityiset työnantajat, sairaanhoitopalvelujen tuottaminen). Siirtymäaika työterveyshuollon yhtiöittämisvelvoitteisiin on annettu 1.1.2019 asti. Yhtiöittämisvelvoitteen lisäksi työterveyshuoltoyksikön lääketieteellisestä toiminnasta tulee jatkossa olla vastuussa työterveyshuollon erikoislääkäri.

Rovaniemen kaupunki on perustanut oman työterveyshuollon In-house -yhtiön, Lappican. Halukkaat kunnat ja kuntayhtymät voivat hankkia yhtiön osakkeita. Osakkuus mahdollistaa työterveyspalveluiden ostamisen ko. yhtiöltä ilman kilpailutusta ja palvelujen tuottamisen yhteistyössä terveyskeskuksen kanssa.

Neuvottelut kuntayhtymän työterveyshuoltopalveluiden järjestämisestä ovat vielä kesken tätä taloussuunnitelmaa laadittaessa. Neuvotteluja on käyty myös yksityisten työterveyshuollon palveluntuottajien kanssa.

2.2 Henkilöstö

Talousarvioissa on huomioitu henkilöstömenoissa sairaanhoitajan varahenkilön toimen täytäminen määräaikaisena 2018 - 2019.

Toinen terveyskeskuslääkärin paikka on ollut haettavana kesästä 2016 alkaen. Virka sisältää johtavan lääkärin tehtävät.

Johtavan hoitajan virka on suunnitelmaa laatiessa avoimena ja haku on käynnissä.

Hammaslääkärille pyritään palkkaamaan sijainen vakinaisen viranhaltijan vuosiloman ajaksi.

Vuosilomien ajaksi supistetaan toimintoja avohoidossa (neuvola, koulu- ja työterveyshuolto).

Henkilökunnan koulutussuunnitelma tehdään suunnitelmakaudelle ja päivitetään vuosittain. Talousarviovuoden painopistealueena on henkilöstön työhyvinvointi. Lisäksi jatkossa maakuntien sote-alueiden myötä korostuu eri työtehtävien monimuotoisuus ja laaja ammatillinen osaaminen, johon pyritään panostamaan mm. tehtäväsiirroilla ja työntekijöiden liikkuvuudella eri työpisteestä toiseen.

2.3 Investoinnit

Talousarviossa varataan pääterveysaseman vanhan osan alueiden salaojitukseen ja kuntoutussiiven ulkopuoliseen korjaukseen 60.000 euroa ja Pelkosenniemen neuvolan asunto-osan vesikaton uusimiseen 15.000 euroa.

Vuonna 2019 on tarkoitus jatkaa Pelkosenniemen terveyskeskuksen kuntoutussiiven korjausta sisäpuolisilta osin 60.000 eurolla.

Vuodelle 2020 varataan Pelkosenniemen terveyskeskuksen kuntoutussiiven sisäosien korjaukseen 50.000 euroa.

2.4 Riskit

Jäsenkuntien taloudentila ja alueen väestön väheneminen kohdistuvat myös kuntayhtymän toimintaan ja talouteen. Erityisesti väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen kasvu on pyrittävä sopeuttamaan jäsenkuntien taloutta ajatellen, koska tulojen lisäämismahdollisuudet ovat rajalliset. Terveydenhuolto rahoitetaan pääasiassa verovaroin, kuntayhtymälle rahoitus tulee jäsenkunnilta. Asetuksella säädetyillä asiakasmaksuilla voidaan kattaa vain noin 6 % kustannuksista.

Toiminnallisesti kuntayhtymä on pienenä yksikkönä hyvin haavoittuvainen. Toiminnan turvaaminen kaikissa tilanteissa ja sijaisuusjärjestelyistä sopiminen on monilta osin vaikeaa, osittain jopa mahdotonta, koska monilla henkilöillä on sellaista osaamista, jota muut eivät hallitse. Yhdenkin henkilön poissaolo saattaa vaikuttaa monen yksikön toimintaan. Varsinkin yllättävällä poissaololla saattaa olla hyvin haitallisia vaikutuksia palveluiden saatavuuteen ja toiminnan tehokkuuteen. Toiminnan haavoittuvuuden estämiseksi vain yhden osaajan varassa olleita toimintoja on systemaattisesti pyritty opettamaan useammalle henkilölle ja tavoitteena on, että ainakin kaksi henkilöä osaa tehdä useimmat toiminnot.

Tuleva, keskeneräinen sote-ratkaisu aiheuttaa epävarmuutta ja pelkoa nykyisen palveluväestön ja työpaikkojen säilymisestä paikkakunnalla. Se osaltaan voi vaikuttaa myös henkilöstön rekrytointiin yleensä, koska terveyskeskuslääkärin virkaan ei ole saatu vakinaista hoitajaa puolentoista vuoden hakuajana. Lääkäreiden työpanosta on varauduttu ostamaan yksityisiltä palveluntuottajilta.

Väkivallan riski ja uhkaavat tilanteet työpaikoilla ovat lisääntyneet viimeisten vuosien aikana. Väkivallan tai sen uhan kohteeksi joutumisen todennäköisyys on suuri palvelu-, hoitotyö- ja sosiaalialan työpaikoilla. Sekä potilaisiin että henkilökuntaan kohdistuviin uhkaaviin tilanteisiin pyritään varautumaan kouluttamalla henkilökuntaa. Kuntayhtymässä on laadittu ohje väkivallan uhkatilanteiden ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi. Turvallisuuuskoulutusta, johon sisältyy myös palo- ja pelastusharjoituksia, järjestetään säännöllisesti.

Kuntayhtymän toimitilojen sisäilmaongelmien vuoksi on jouduttu siirtymään väistötiloihin ja terveitä työtiloja etsitään aktiivisesti.

Sähköiseen viestintään liittyviä riskejä varten kuntayhtymässä on tietoturvaan liittyvät toimintaohjeet ja omavalvontasuunnitelma. Kaikki työntekijät allekirjoittavat salassapito- ja tietojärjestelmäkäyttäjäsitoumuksen. Tietojärjestelmien toimivuuden varmistamiseksi tehdään yhteistyötä LapIT Oy:n kanssa.

Sähkön jakeluhäiriöiden varalta kuntayhtymällä on varavoimalaite, joka mahdollistaa normaalin työskentelyn mahdollisten pitkittyneiden sähkökatkojen aikana.

Kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus on päivitetty. Jatkuvien seuranta-toimenpiteiden avulla pyritään löytämään mahdolliset puutteet ja korjaamaan ne. Jokainen kuntayhtymän palveluksessa oleva on velvollinen omalta osaltaan noudattamaan toimintaa koskevaa lainsäädäntöä, kuntayhtymän hallituksen ja johdon tekemiä päätöksiä ja niiden antamia ohjeita sekä pyrkiä omalta osaltaan saavuttamaan yksikölle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Lisäksi jokainen kuntayhtymän palveluksessa oleva on velvollinen huolehtimaan siitä, että kuntayhtymän omistama tai kuntayhtymän hoidettava omaisuus pidetään kunnossa sekä käytetään taloudellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

3 TALOUSARVION SITOVUUS

Jäsenkuntien valtuustot vahvistavat kuntayhtymän talousarvion tuloslaskelman, investointiosan ja rahoituslaskelman. Jäsenkuntien valtuustoihin nähden kuntayhtymän talousarvio sitoo jäsenkuntien maksuosuuksien, käyttötalouden ja investointien nettosumman osalta.

Kuntayhtymän hallitus vahvistaa kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuodelle 2018 seuraavasti:

Käyttötalouden toiminnalliset (määrälliset) tavoitteet ovat jäsenkuntien valtuustoihin nähden ohjeellisia hoitopäivien ja avohoitokäyntien osalta.

Investointiosan sitovuus määritellään hankkeittain. Määrärahojen siirrosta hankkeiden välillä päättää yhtymähallitus.

Talousarviomäärärahat ovat sitovia tulosalueittain ja tukipalveluyksikön osalta tulosyksikön sisällä. Tulosalueen määrärahojen käytöstä ja määrärahojen siirroista tulosalueen yksiköiden välillä päättää tulosalueen johtaja, tukipalveluyksikön osalta toimistonhoitaja ja ravintohuollon osalta ravitsemispäällikkö.

Kuntayhtymän hallitus päättää mahdollisista tulosalueiden välisistä määrärahojen siirrosta.

Johtavan lääkärin tulee havaittuaan, että toiminnalliset tai taloudelliset tavoitteet ylittyvät tai alittuvat merkittävästi, raportoida ja tehdä esitys tarvittavista toimenpiteistä yhtymähallitukselle.

4 TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMAN YLEISET LASKENTAPERUSTEET

Palkat

Arviossa on virka- ja työehtosopimusten mukaisiin palkkoihin varattu 0,5 % korotus terveydenhuollon ja 1 % korotus ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun palkkoihin. Lomarahaoissa on huomioitu Kilpailukyky sopimuksen mukainen leikkaus. Palkat ja palkkiot, 2.417.500 €, ovat n. 48 % koko talousarvion käyttömenoista.

Henkilösivukulut

Henkilösivukulujen määräksi on arvioitu noin 30 % palkoista ja palkkioista. Palkkaperusteinen eläkemaksu on laskettu 16,75 % mukaan. Eläkemenoperusteiset ja varhaiseläkemenoperusteiset maksut on arvioitu Kevan antamaan ennakoilmoitukseen perustuen.

Palvelujen ostot

Asiakaspalvelujen ostoihin on varattu 520.600 (500 500) €. Suurin erä on Lapin sairaanhoitopiirin laskutus sairaankuljetuksesta. Muut asiakaspalvelut koostuvat mm. päivystysjärjestelyistä, laituskuntoutuksen, työterveyshuollon ja hammashoidon palvelujen ostosta.

Muita ostettavia palveluja arvioidaan tarvittavan 634.300 (554 500) eurolla.

Tarvikkeet

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoon on budjetoitu 546.700 (544 400) €. Erään sisältyvät mm. lääkkeet, erilaiset hoitotarvikkeet ja elintarvikkeet.

Avustukset

Kotitalouksille annettavien avustusten, kuntayhtymän hyötyeläimen omistajalle antamaa subventiota, arvioidaan pienenevän. Niitä sisältyy talousarvioon 35.000 (40.000) €.

Muut toimintakulut

Muihin toimintakuluihin, 100.900 (131 900) €, sisältyvät mm. vuokrat eri yksiköiden toimitiloista ja kiinteistöverot.

KÄYTTÖTALOUSHMENOT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	% menoista	Muutos-% 2017-2018
Palkat ja palkkiot	2289023	2390500	2417500	47,4	1,1
Henkilösivukulut	718002	753500	724600	14,2	-3,8
Palvelujen ostot	1006966	1055000	1154900	22,6	9,5
Tarvikkeet	461546	544400	546700	10,7	0,4
Avustukset	30331	40000	35000	0,7	-12,5
Muut menot	119406	131900	140600	2,8	6,6
Suunnitelman mukaiset poistot	88198	83600	84700	1,7	1,3
Yhteensä	4713472	4998900	5104000	100,0	2,1

Käyttötalousmenot, % menoista

KÄYTTÖTALOUSHMENOT TEHTÄVITTÄIN

Tehtävä	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Hallinto	7428	15900	19100	19100	19100
Tukipalvelut	481438	491500	579500	579500	579500
Sumu-poistot	59849	59000	56900	56900	56900
Avohoito	1150087	1268100	1338100	1338100	1338100
Sumu-poistot	15980	12200	15400	15400	15400
Keskitetty palvelut	2159326	2295000	2219300	2219300	2219300
Sumu-poistot	2119	2100	2100	2100	2100
Ympäristöt.huolto (P-S)	2893	2200	2800	2800	2800
Sumu-poistot	10251	10300	10300	10300	10300
Ympäristöth.YT-alue	789324	805900	812900	812900	812900
Ympäristönsuojelu	34777	36700	47600	47600	47600
Yhteensä	4713472	4998900	5104000	5104000	5104000

Myyntituotot

Kuntayhtymässä suurin myyntituottojen erä on jäsenkuntien maksuosuudet kuntayhtymän menoihin. Lapin sairaanhoitopiirin tuottama ensihoito laskutetaan suoraan jäsenkunnilta.

Kunnilta ja kuntayhtymiltä saadaan tuloja mm. ulkopaikkakuntalaisten hoidosta. Ravitsemispäällikön palvelujen myynnistä Palvelukoti Onnelalle saadaan korvaus Pelkosenniemen kunnalta ja valvontaeläinlääkärin palkkauksen korvaa valtio.

Kuntayhtymän hallitus vahvistaa kullekin vuodelle ulkokunnilta perittävät hinnat, jotka perustuvat laadittuun ja jäsenkuntien valtuustojen hyväksymään talousarvioon.

Maksutuotot

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittävät maksut säädetään asiakasmaksulaissa 734/1992 ja -asetuksessa 912/1992. Määrätyt maksut ovat indeksiin sidottuja enimmäismaksuja, joita ei voi kuntayhtymässä tehtävin päätöksin ylittää. Kuntayhtymä voi päättää vain siitä, että asiakkailta ja potilailta peritään säädetyt maksut enintään maksimimääräisinä, alennettuina tai että niitä ei peritä lainkaan. Pääosin maksut on peritty indeksin mukaisina enimmäismaksuina.

Tuet ja avustukset

Tuet ja avustukset ovat mm. työllistämiseen tulleita tukia valtiolta tai muulta taholta.

Muut toimintatuotot

Muut toimintatuotot, 37.900 €, ovat pääasiassa asuntojen vuokratuloja.

KÄYTTÖTALOUSTULOT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	% tuloista	Muutos-% 2017-2018
Myyntituotot	900873	614100	584900	11,4	-4,8
Jäsenkuntien osuudet	3465126	4039700	4176800	81,6	3,4
Maksutuotot	369571	323000	317000	6,2	-1,9
Tuet ja avustukset	4260	900	800	0,0	-11,1
Muut toimintatuotot	39350	35600	37900	0,7	6,5
TULOT	4779180	5013300	5117400	100	2,1

KÄYTTÖTALOUSTULOT TEHTÄVITTÄIN	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Tukipalvelut	39403	36000	38300	38300	38300
Avohoito	222922	184600	197700	197700	197700
Keskitettyt palvelut	917541	613000	559600	559600	559600
Ympäristöterv.huolto					
Ympäristöth.YT-alue	121288	117000	110000	110000	110000
Ympäristönsuojelu	12900	23000	35000	35000	35000
Yhteensä	1314054	973600	940600	940600	940600

5 JÄSENKUNTIEN OSUUDET

Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät perussopimuksen mukaan

- vuodeosaston osalta hoitopäivien suhteessa
- avohoidon osalta käyntikertojen suhteessa ja
- muiden toimintojen osalta asukasluvun suhteessa.

Ensihoidon tuottaa Lapin sairaanhoitopiiri, jonka valtuusto on päättänyt ensihoidon kustannustenjaosta. Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien toivomuksesta kansanterveystyön kuntayhtymä laskuttaa ensihoidon kustannukset niiltä ns. läpilaskutuksena sairaanhoitopiirin laskutuksen mukaisesti.

Talousarviovuoden käytöksi on arvioitu 14-paikkaiselle vuodeosastolle 4750 hoitovuorokautta. Jäsenkuntien kesken käytön arvioidaan jakautuvan tasan.

Avohoidon käyntiarvio on 18350 käyntikertaa. Käytön on arvioitu jakautuvan seuraavasti: Pelkosenniemi 45 % ja Savukoski 55 %.

Kuntayhtymän jäsenkuntien väestö 31.12.2016 oli yhteensä 1995 henkilöä, joista pelkosenniemeläisiä 951 ja savukoskelaisia 1044.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen maksuosuudet jakautuvat perussopimuksen ja osajäsennyssopimuksen mukaisesti. Ympäristöterveyshuollon osuudet esitetään kohdassa 10.5.5.

JÄSENKUNTIEN OSUUDET	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%
Käyttötalous	2911032	2731882	3296800	3415500	3,6
Pelkosenniemi	1510160	1365311	1689500	1626800	-3,7
Savukoski	1400872	1366571	1607300	1788700	11,3

JÄSENKUNTIEN SUORITEHINNAT	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%
Avohoitokäynti (e/käynti)	80	78	87	98,31	13,0
Vuodeosaston hoitopäivä (e/vrk)	242	226	252	312,23	23,9
Hallinto (e/asukas)	4	4	8	9,57	19,6

6 TULOSLASKELMA KOKO KUNTAYHTYMÄ

TULOSLASKELMA	TP 2016 e	TA 2017 e	Tulosityks ehdotus	Johtoryh ehdotus	Hallitus e	Muu- tos%	TS 2019 1000 e	TS 2020 1000 e
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot								
Täydet valtiolta saadut ko	83.570	82.000	71.000	74.000	74.000	-10	74	74
Korvaukset kunnilta ja kun	4.180.487	4.489.000	353.800	4.599.400	4.599.400	2	4.599	4.599
Muut suoritteiden myyntitu	101.942	82.800	64.700	88.300	88.300	7	88	88
Myyntituotot	4.365.999	4.653.800	489.500	4.761.700	4.761.700	2	4.762	4.762
Maksutuotot								
Terveydenhuollon maksut	369.571	323.000	80.000	317.000	317.000	-2	317	317
Maksutuotot	369.571	323.000	80.000	317.000	317.000	-2	317	317
Tuet ja avustukset	4.260	900	200	800	800	-11	1	1
Muut toimintatuotot								
Vuokratuotot	36.961	34.000	34.000	36.000	36.000	6	36	36
Muut toimintatuotot	2.390	1.600	1.900	1.900	1.900	19	2	2
Muut toimintatuotot	39.350	35.600	35.900	37.900	37.900	6	38	38
TOIMINTATUOTOT	4.779.180	5.013.300	605.600	5.117.400	5.117.400	2	5.117	5.117
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot								
Maksetut palkat ja palkki	-2.338.902	-2.404.500	-984.000	-2.421.500	-2.421.500	1	-2.422	-2.422
Jaksotetut palkat ja palk	20.748							
Henkilöstökorvaukset, hen	29.130	14.000		4.000	4.000	-71	4	4
Palkat ja palkkiot	-2.289.023	-2.390.500	-984.000	-2.417.500	-2.417.500	1	-2.418	-2.418
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-619.201	-661.600	-143.600	-653.500	-653.500	-1	-654	-654
Muut henkilösivukulut	-98.801	-91.900	-19.850	-71.100	-71.100	-23	-71	-71
Henkilösivukulut	-718.002	-753.500	-163.450	-724.600	-724.600	-4	-725	-725
Henkilöstökulut	-3.007.025	-3.144.000	-1.147.450	-3.142.100	-3.142.100	0	-3.142	-3.142
Palvelujen ostot								
Asiakaspalvelujen ostot	-518.122	-500.500	-442.100	-520.600	-520.600	4	-521	-521
Muiden palvelujen ostot	-488.843	-554.500	-534.520	-634.300	-634.300	14	-634	-634
Palvelujen ostot	-1.006.966	-1.055.000	-976.620	-1.154.900	-1.154.900	9	-1.155	-1.155
Aineet, tarvikkeet ja tavar	-461.546	-544.400	-568.130	-546.700	-546.700	0	-547	-547
Avustukset								
Avustukset kotitalouksille	-30.331	-40.000	-35.000	-35.000	-35.000	-13	-35	-35
Avustukset	-30.331	-40.000	-35.000	-35.000	-35.000	-13	-35	-35
Muut toimintakulut								
Vuokrat	-83.663	-93.600	-79.600	-100.900	-100.900	8	-101	-101
Muut toimintakulut	-35.743	-38.300	-37.100	-39.700	-39.700	4	-40	-40
Muut toimintakulut	-119.406	-131.900	-116.700	-140.600	-140.600	7	-141	-141
TOIMINTAKULUT	-4.625.273	-4.915.300	-2.843.900	-5.019.300	-5.019.300	2	-5.019	-5.019
TOIMINTAKATE	153.907	98.000	-2.238.300	98.100	98.100	0	98	98
Rahoitustuotot ja -kulut								
Muut rahoitustuotot	97							
Korkokulut	-13.810	-14.000		-13.000	-13.000	-7	-13	-13
Muut rahoituskulut	-268	-400		-400	-400		0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-13.980	-14.400		-13.400	-13.400	-7	-13	-13
VUOSIKATE	139.926	83.600	-2.238.300	84.700	84.700	1	85	85
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poist	-88.199	-83.600	-1.000	-84.700	-84.700	1	-85	-85
Poistot ja arvonalentumiset	-88.199	-83.600	-1.000	-84.700	-84.700	1	-85	-85
Satunnaiset kulut	-51.728							
Satunnaiset tuotot ja kulut	-51.728							
TILIKAUDEN TULOS	0	0	-2.239.300	0	0		0	0

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista	102,4	103,3	102	102	0,0
Vuosikate prosenttia poistoista	100	100	100	100	0,0

Toimintakate = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, osoittaa verorahoituksen osuuden oman toiminnan kuluista. Koska kuntayhtymässä ei ole verorahoitusta, toimintakatteen on oltava ylijäämäinen.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$, maksurahoituksen osuus toimintamenoista.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$, kun tunnusluvun arvo on 100 %, tulo-rahoituksen oletetaan olevan riittävä.

7 INVESTOINNIT

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan jäsenkuntien on varauduttava kuntayhtymän investointeihin.

Investoinnit, hankkeet ja hankinnat arvoltaan yli 10.000 euroa, rahoitetaan suunnitelman mukaisten poistojen kautta.

Vuodelle 2018 varataan pääterveysaseman vanhan osan alueiden salaojitus ja kuntoutussiiven ulkopuolinen korjaukseen 60.000 euroa. Pelkosenniemen neuvolan asunto-osan vesikatton uusimisen arvioidaan maksavan 15.000 euroa. Molemmat työt oli suunniteltu tehtäväksi jo vuonna 2017, mutta ne siirtyivät, kun odotettiin ratkaisua Savukosken lääkäritalon korjauksesta. Lääkäritalon peruskorjaus kariutui liian korkean hinnan vuoksi ja neuvolan vesikatton työhön ei saatu lainkaan tarjouksia.

Vuonna 2019 on tarkoitus jatkaa Pelkosenniemen terveyskeskuksen kuntoutussiiven korjausta sisäpuolisilta osin 60.000 eurolla.

Vuodelle 2020 varataan vielä Pelkosenniemen terveyskeskuksen kuntoutussiiven sisäosien korjaukseen 50.000 euroa.

INVESTOINNIT	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Kuntoutussiiven peruskorjaus		40000	60000	60000	50000
Savukosken lääkäritalon korjaustyöt		200000			
Lääkäritalon ovet ja ikkunat		51000			
Eläinlääkäritalon purku					
Pelkosenniemen neuvolan asunto-osan vesikatton uusiminen		15000	15000		

8 RAHOITUSLASKELMA KOKO KUNTAYHTYMÄ

RAHOITUSLASKELMA	TP 2016 e	TA 2017 e	Tulos yks ehdot us	Johtoryh ehdotus	Hallitus e	Muu- tos %	TS 2019 1000 e	TS 2020 1000 e
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA								
TOIMINNAN RAHAVIRTA								
VUOSIKATE	139.926	83.600		84.700	84.700	1	85	85
SATUNNAISET ERÄT	-51.728							
TOIMINNAN RAHAVIRTA	88.199	83.600		84.700	84.700	1	85	85
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA								
INVESTOINTIMENOT	-7.638	-306.000		-75.000	-75.000	-75	-60	-50
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-306.000		-75.000	-75.000	-75	-60	-50
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	80.560	-222.400		9.700	-222.400	-104	25	35
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA								
LAINAKANNAN MUUTOKSET								
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄH	-48.108	-48.100		-48.100	-48.100		-48	-48
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-48.108	-48.100		-48.100	-48.100		-48	-48
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET								
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄMIEN MUUTOS	2.819							
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	824							
SAAMISTEN MUUTOS	37.230							
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-16.034							
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKS	24.839							
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-23.269	-48.100		-48.100	-48.100		-48	-48
RAHAVAROJEN MUUTOS	57.291	-270.500		-38.400	-38.400	-86	-23	-13
RAHAVARAT 31.12.	605.530							
RAHAVARAT 1.1.	548.239							
RAHAVAROJEN MUUTOS	57.291							

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%
Investointien tulorahoitus, %	97,3	1831	27	113	319
Lainanhoitokate	1,8	2,48	1,3	1,6	23

Investointien tulorahoitus, % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$, kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi

9 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2018 - 2020

TEHTÄVÄALUE Henkilöstöryhmä	Virat/ toimet 2016	Muutok- set 2017	Yhteensä 2017	Muutok- set 2018	Muutok- set 2019	Muutok- set 2020
KANSANTERVEYSTYÖ						
Terveyskeskuslääkärit yht	2		2			
siitä						
terveyskeskuslääkärit	2					
Terveyskeskushammaslääkärit yht	1		1			
siitä						
terveyskeskushammaslääkärit	1					
Eriasteiset sairaanhoitajat ja muut vastaavat henkilöt yhteensä	20,6		20,5			
siitä						
johtavat hoitajat	1					
sairaanhoitajat	13					
terveydenhoitajat	3					
röntgenhoitajat	0,6	-0,1				
fysioterapeutit	2					
suuhygienistit	1					
Muut hoitohenkilöt yhteensä	10		9			
siitä						
perushoitajat	9	-1				
hammashoitajat	1					
Huoltohenkilöt yhteensä	9,5		8,5			
siitä						
laitoshuoltajat	4					
keittiöhenkilöt	4	-1				
talonmiehet	1,5					
Hallinto- ja taloushenkilöt yht	2		2			
siitä						
toimistohenkilöt	2					
KANSANTERVEYSTYÖN HENKILÖKUNTA YHTEENSÄ	45,1		43			
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO						
Hallinto- ja avustavat henkilöt yht.	2		2			
Toimistosihtööri	1					
Pieneläinhoitaja	1					
Terveysvalvontahenkilöt yhteensä	4		4			
siitä						
terveystarkastajat	4	-0,5	3,5	-0,2		
Ympäristönsuojelusihtööri		0,5	0,5	0,2		
Eläinlääkärit yhteensä	5,6		5,6			
siitä						
kunnaneläinlääkärit	5					
valvontaeläinlääkärit	0,6					
YMPÄRISTÖTERV.HUOLLON HENKILÖKUNTA YHTEENSÄ	11,6		11,6			
KUNTAYHTYMÄN HENKILÖKUNTA YHTEENSÄ	56,7		54,6			

10.2 TUKIPALVELUT

10.2.1 Toimisto

Kuntayhtymän hallinto- ja toimistopalveluista vastaa toimisto. Eri asiakkaiden taholta määräaikoihin sidottuja tehtäviä ovat mm. henkilöstö- ja palkkahallinnon tehtävät, asioiden valmistelu päätöksentekijöille, toiminnan ja talouden suunnittelu sekä seuranta.

Lisääntyneiden hallinnollisten tehtävien vuoksi johtavan hoitajan työpanos käytetään kokonaan toimistossa eikä hän enää osallistu vuodeosastolla hoitotyöhön.

Toimiston kustannukset vyörytetään eri tulosityksiköille nettomenojen suhteessa.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Voimavarat						
Henkilöstö						
Toimistonhoitaja	1	1	1		1	1
Toimistos sihteeri	1	1	1		1	1
Johtava hoitaja	0,7	0,7	1		1	1

10.2.2 Kiinteistöhuolto

Kiinteistöhuollon tulosityksikkö huolehtii kuntayhtymän toimitilojen ja asuntojen kiinteistöhuollosta ja kunnossapidosta sekä laitteiden toimivuudesta Pelkosenniellä ja Savukoskella niin, että eri toiminta-alueet voivat hoitaa tarvittavat tehtävänsä.

Pelkosenniellä on yksi talonmies. Savukoskella kiinteistöjen hoidosta vastaavat yksi laitoshuoltaja sekä kiinteistöhoitaja (0,5), jonka toimi on yhteinen Savukosken kunnan kanssa.

Kun sairaanhoitajien asuntotalon lämmitys katkaistiin ja varaudutaan ko. rakennuksen purkuun suunnittelukauden lopussa, kuntayhtymällä on 7 vuokrattavaa asuntoa.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Henkilöstö						
Laitoshuoltaja	1	1	1		1	1
Talonmies	1	1	1		1	1
Kiinteistöhoitaja	0,5	0,5	0,5		0,5	0,5
Huollettavat tilat, m2						
Pelkosenniemi	3540	3540	3540		3540	3540
Savukoski	860	600	600		600	600

KÄYTTÖTALOUS TUKIPALVELUT	TP 2016	TA 2017	Tulosityks ehdotus	Johtoryh ehdotus	Hallitus e	Muutos %	TS 2019 1000 e	TS 2020 1000 e
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot								
Muut suoritteiden myyntitu	271	200	200	200	200		0	0
Myyntituotot	271	200	200	200	200		0	0
Tuet ja avustukset	342	200	200	200	200		0	0
Muut toimintatuotot								
Vuokratuotot	36.961	34.000	34.000	36.000	36.000	6	36	36
Muut toimintatuotot	1.830	1.600	1.900	1.900	1.900	19	2	2
Muut toimintatuotot	38.790	35.600	35.900	37.900	37.900	6	38	38
TOIMINTATUOTOT	39.403	36.000	36.300	38.300	38.300	6	38	38
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot								
Maksetut palkat ja palkki	-168.201	-169.100	-172.000	-186.500	-186.500	10	-187	-187
Jaksotetut palkat ja palk	1.494							
Henkilöstökorvaukset, hen	220							
Palkat ja palkkiot	-166.488	-169.100	-172.000	-186.500	-186.500	10	-187	-187
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-55.270	-61.200		-61.200	-61.200		-61	-61
Muut henkilösivukulut	-7.040	-6.700		-5.800	-5.800	-13	-6	-6
Henkilösivukulut	-62.310	-67.900		-67.000	-67.000	-1	-67	-67
Henkilöstökulut	-228.797	-237.000	-172.000	-253.500	-253.500	7	-254	-254
Palvelujen ostot								
Muiden palvelujen ostot	-129.087	-129.200	-195.400	-197.800	-197.800	53	-198	-198
Palvelujen ostot	-129.087	-129.200	-195.400	-197.800	-197.800	53	-198	-198
Aineet, tarvikkeet ja tavar	-101.396	-102.700	-104.200	-104.200	-104.200	1	-104	-104
Muut toimintakulut								
Vuokrat	-1.066	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300		-1	-1
Muut toimintakulut	-21.091	-21.300	-22.600	-22.700	-22.700	7	-23	-23
Muut toimintakulut	-22.157	-22.600	-23.900	-24.000	-24.000	6	-24	-24
TOIMINTAKULUT	-481.438	-491.500	-495.500	-579.500	-579.500	18	-580	-580
TOIMINTAKATE	-442.035	-455.500	-459.200	-541.200	-541.200	19	-541	-541
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset pois	-59.849	-59.000		-56.900	-56.900	-4	-57	-57
Poistot ja arvonalentumiset	-59.849	-59.000		-56.900	-56.900	-4	-57	-57
LASKENNALLISET ERÄT								
Vyörytykset	501.884	514.500		598.100	598.100	16	598	598
LASKENNALLISET ERÄT								
TILIKAUDEN TULOS	0	0	-459.200	0	0		0	0

10.3 AVOHOITO

Tulosalue vastaa lääkärien vastaanottoiminnasta, neuvolatoiminnasta, kouluterveydenhuollosta, kotisairaanhoidosta, työterveyshuollosta sekä hammashuollosta.

Toimintaa ohjaa humanistinen ihmiskäsitys, jonka mukaan asiakas on ajatteleva, aktiivinen ja vastuullinen henkilö, jolle terveys ja elämä sinällään ovat tärkeitä arvoja.

Avohoidon palvelujen avulla tarjotaan asiakkaille mahdollisuus tarvittaessa saada tukea, ohjausta ja neuvontaa terveyden ylläpitämisessä ja edistämässä, terveydentilan seurannassa ja apua sairauksien hoitamisessa.

Toiminnan tavoitteena on, että asiakkaat itse oppivat ja haluavat mahdollisimman hyvin hoitaa omaa terveyttään ja/tai sairauttaan ja saavat tarvittaessa monipuolista ja ammattitaitoista asiantuntijoiden apua kohtuullisen nopeasti. Hoitosuhteissa korostetaan avoimuutta ja luotamuksellisuutta.

Palvelujen saatavuus

Hoitotakuulain mukaisesti potilaan on arkipäivisin virka-aikana välittömästi saatava yhteys terveyskeskukseen ja päästävä viimeistään kolmantena päivänä yhteydenotosta terveydenhuollon ammattihenkilön vastaanotolle hoidon tarpeen arviointia varten. Aikarajat koskevat ns. kiireetöntä hoitoa. Kiireellinen hoito on annettava, kuten ennenkin, mahdollisimman pikaisesti. Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän toimipisteissä asetetut aikarajat toteutuvat erittäin hyvin ja useimmiten hoitoon pääsee viimeistään seuraavana arkipäivänä.

STM on antanut asiasta kunnille ohjeen, jonka mukaan odotusajan yhteydensaamiseksi ei tule ylittää viittä minuuttia. Oman toiminnan kehittämiseksi on terveyskeskuksen vastaanottoihin ja hammashuoltoon hankittu vuonna 2016 operaattoriseuranta, josta saadaan selville yhteydenotot ja odotusajat. Seurantajärjestelmän takaisinsoittomahdollisuus parantaa yhteydensaantia asiakkaaseen.

10.3.1 Lääkärin vastaanottoiminta

Lääkärin vastaanottoimintaan kuuluu sairaanhoidon ajanvaraus- ja päivystystoiminta arkipäivisin päiväsaikaan sekä terveysneuvontaan liittyvä vastaanottoiminta. Molemmissa kunnissa toimii yhden lääkärin vastaanotto arkipäivisin, mikäli lääkärien virat ovat täytettyinä ja viranhaltijat työssä. Ilta- ja viikonloppupäivystys on Sairaala Lapponiassa Kemijärvellä. Yöpäivystys on järjestetty Lapin sairaanhoitopiirin keskussairaalaan Rovaniemelle. Sodankylän kunnan kanssa on kiireellisen sairaanhoidon päivystyspalvelusopimus Tanhuan, Kiurujärven ja Värriön vakinaisille asukkaille.

Erikoissairaanhoitopalvelujen käytön ohjausta ja seuranta kehitetään osana lääkäreiden työtä.

10.3.1.1 Sairaanhoidajien vastaanottoiminta

Molemmissa kunnissa on vakiintunut sairaanhoidajien vastaanottoiminta.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Voimavarat						
Henkilöstö						
Lääkärien työajasta	1,6	1,8	1,8		1,8	1,8
Sairaanhoidajat	4,6	4,6	5,6		4,6	4,6
Määrätavoitteet						
Käynnit/lääkäri	3094	2900	2900	0,0	2900	2900
Käynnit/muu hlökunta	2996	3200	3200	0,0	3200	3200
Ostetut käynnit	351	500	500		500	500
Myydyt käynnit	325					

10.3.2 Neuvolatoiminta

Neuvolatoiminnan tulosityksikköön kuuluu ennaltaehkäisevän työn osalta äitiys- ja lastenneuvolatoiminta, kouluterveydenhuolto, työterveyshuolto, mielenterveystyö, perhesuunnittelu ja joukkotarkastukset. Sairaanhoidon osalta siihen kuuluu terveydenhoitajien neuvoloissa tapahtuva aamuvastaanottoiminta ja diabeetikkojen neuvonta ja hoito.

Neuvolatoiminnassa työtä ohjaavat terveyskeskeisyyden, yksilöllisyyden, itsemääräämiskeuden ja jatkuvuuden periaatteet.

Työterveyshuolto tuottaa lakisääteisiä työterveyshuoltopalveluita kuntayhtymän alueen yrittäjille ja omaa työtä tekeville (esim. maatalousyrittäjät ja poronhoitajat). Työterveyshuollon toimintaa ohjaa työterveyshuoltolaki, valtioneuvoston asetukset ja hyvä työterveyshuoltokäytäntö. Työterveyshuolto painottuu ennalta ehkäisevään toimintaan. Keskeisiä toimintoja ovat työpaikkaselvitykset/maatalousyrittäjien työoloselvitykset, terveystarkastukset, kuntoutuksen tarpeen arviointi ja kuntoutukseen ohjaaminen sekä tietojen antaminen ja ohjaus.

Lapin sairaanhoitopiirin on kartoittanut työterveyshuollon palvelujen järjestämistä ja jatkovalmistelu on siirtynyt Rovaniemen kaupungille, jonka tarkoituksena on perustaa In-house –yhtiö palveluja tuottamaan. LSHP:n suunniteltu liittyminen perustettavaan yhtiöön olisi 1.1.2018. Yhtiöittämisvelvoitteen lisäksi työterveyshuoltoyksikön lääketieteellisestä toiminnasta tulee jatkossa olla vastuussa työterveyshuollon erikoislääkäri. Kuntayhtymän työterveyshuollon palvelut siirtynevät lähitulevaisuudessa yksityiselle palveluntuottajalle tai Rovaniemen kaupungin alaiselle Työterveyshuolto Lappicalle.

Kotisairaanhoitopalveluja tarjotaan osana kotiin annettavia palveluja, jossa tiivis yhteistyö sosiaalitoimen kanssa on äärettömän tärkeää. Kotona hoidettaville tehdään yhteinen hoito- ja palvelusuunnitelma yhdessä asiakkaan ja omaisten kanssa. Suunnitelmassa hoitotehtävät jaetaan tarkoituksenmukaisesti niin, että päällekkäisiltä ja/tai peräkkäisiltä käynneiltä asiakkaan luokse vältytään. Kotisairaanhoito hoitaa ilmaisvälinejakelun ohjeiden mukaisesti. Jäsenkunnat ovat lisänneet kotihoidon resurssejaan. Kuntayhtymä tulee tehostamaan yhteistyötä jäsenkuntien kotipalvelun sekä tehostetun palveluasumisen kanssa edelleen.

Joukkotarkastuksissa eli seulonnoissa etsitään tautia tai terveydelle haitallista ominaisuutta järjestelmällisesti koko väestöstä. Syöpäseulonnan tarkoituksena on löytää syöpätauti mahdollisimman varhaisessa ja parantavalle hoidolle otollisessa vaiheessa. Tavoitteena on vähentää seulottavan syöpätaudin aiheuttamia kuolemia. Lisäksi kohdunkaulan syövän seulonnoissa löydetään myös sellaisia solumuutoksia, jotka saattaisivat kehittyä syöväksi. Suomessa kunnat järjestävät ja tarjoavat seuraavia joukkotarkastuksia:

- kohdunkaulan syöpää ehkäisevä seulonta
- rintasyövän seulonta

Kohdunkaulan syöpää ehkäisevä seulonta:

Suomessa kohdunkaulan syöpää ehkäisevään seulontaan eli joukkotarkastukseen kutsutaan vuosittain kaikki 30-, 35-, 40-, 45-, 50-, 55- ja 60-vuotiaat naiset. Joissakin kunnissa kutsun saavat myös 25- ja/tai 65-vuotiaat. Kuntayhtymän asukkaista kutsun saavat myös 25- ja 65-vuotiaat naiset.

Rintasyövän seulonta:

Suomalaiset kunnat järjestävät joka toinen vuosi maksuttomia seulontoja 50–59-vuotiaille ja niille 60–69-vuotiaille, jotka ovat syntyneet vuonna 1947 tai sen jälkeen. Maksuttomat rintasyöpäseulonnat laajenevat vähitellen kaikissa kunnissa 60–69-vuotiaisiin. Naiset, jotka ovat syntyneet vuonna 1946 tai aiemmin, voivat saada kutsun maksuttomaan seulontaan kahden vuoden välein, jos kunta haluaa tämän palvelun heille maksaa. Näille naisille kunta voi myös tarjota maksullista, kutsuun perustuvaa seulontaa. Kuntayhtymä on tehnyt päätöksen laajentaa rintasyöpäseulonnat koskemaan kaikkia 50–69-vuotiaita naisia. Perusteena tälle päätökselle on se, että mammografian avulla pyritään löytämään piilevässä vaiheessa oleva syöpäkasvain usein oireettomalta naiselta. Tärkeimpänä asiana on naisten ja heidän läheistensä elämän laatu. Tavoitteena on lisäksi rintasyövästä aiheutuvien kalliiden hoitojen ehkäiseminen ja kuolemien vähentäminen.

Ennalta ehkäisevän mielenterveystyön palveluja ostetaan Sairaala Lapponian perhe- ja mielenterveysklinikalta tarvittaessa. Muut mielenterveystyön palvelut (erikoissairaanhoidoa) jäsenkunnat ostavat samasta yksiköstä. Psykiatrisen sairaanhoitajan palvelujen tarve on kasvanut ja palvelujen tarjoamista kuntayhtymän omana toimintana tai ostopalveluina selvitetään.

Ennalta ehkäisevä päihdetyö on osa laajempaa ehkäisevää sosiaali- ja terveyspolitiikkaa. Ehkäisevä päihdetyö sisältyy kaikkeen kansanterveystyöhön ja sen tavoitteena on ehkäistä päihteiden käytön aloittamista, tukea ajoittaisen/ei vielä ongelmaksi kehittyneen käytön lopettamisessa/vähentämisessä ja pysäyttää tilanteena paheneminen ja vähentää käytöstä syntyneitä riskejä ja haittoja. Mini-interventio otetaan käyttöön kaikessa vastaanotto-toiminnassa.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Voimavarat						
Henkilöstö						
Lääkärien työajasta	5 %	5 %	5 %		5 %	5 %
Terveystenhoitajat	3	3	3		3	3
Sairaanhoitaja	1	1	1		1	1
Määrätavoitteet						
Käynnit/lääkäri	144	150	100	-33,3	100	100
Käynnit/th + sh	3114	2550	2400	-5,9	2400	2400
Ostetut käynnit	184					
Myydyt käynnit	3					

10.3.3 Hammashuolto

Suun terveydenhuolto toimii toistaiseksi vain Pelkosenniemen terveysasemalla, jossa ovat hammaslääkärin ja suuhygienistin vastaanotot. Hammashoitajan toimi sisältää terveyskeskuksen välinehuollon hoidon.

Palveluja tarjotaan koko väestölle. Oikomishoidon konsultaatiopalvelu ostetaan Kemijärven kaupungilta. Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Lapin keskussairaalaan. Hammaslääkärin lomien aikana väestöllä on mahdollisuus käyttää Hammashoitola Lapponian särkypäivystystä, jos emme ole saaneet hammaslääkärille sijaista.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 782/2014 mukaista hammaslääketieteellistä iltajan ja viikonlopun päiväaikaista päivystystä ei ole vielä saatu järjestettyä Lapin kuntien alueelle. Hammaslääketieteellinen virka-ajan ulkopuolinen päivystys tullaan todennäköisesti järjestämään keskussairaalaavetoisesti. Siihen asti virka-ajan ulkopuolinen kiireellinen suun terveydenhuolto järjestetään yhteistyössä Lapin kuntien kesken kuten tähänkin mennessä.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Voimavarat						
Henkilöstö						
Hammaslääkärit	1	1	1		1	1
Hammashoitajat	1	1	1		1	1
Suuhygienisti	1	1	1		1	1
Määrätavoitteet						
Käynnit/h-lääkäri	1556	1600	1500	-6,3	1500	1500
Käynnit/suuhygien.	900	1000	700	-30,0	700	700
Ostetut käynnit	72	50	50		50	50
Myydyt käynnit	33					

KÄYTTÖTALOUS AVOHOITO	TP 2016 e	TA 2017 e	Tulosityks ehdotus	Johtoryh ehdotus	Hallitus e	Muutos %	TS 2019 1000 e	TS 2020 1000 e
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot								
Täydet valtiolta saadut ko	1.856	1.500				-100		
Korvaukset kunnilta ja kun	52.859	46.000	2.200	46.200	46.200	0	46	46
Muut suoritteiden myyntitu	22.111	23.000	500	14.500	14.500	-37	15	15
Myyntituotot	76.826	70.500	2.700	60.700	60.700	-14	61	61
Maksutuotot								
Terveystuotot	145.323	114.000	80.000	137.000	137.000	20	137	137
Maksutuotot	145.323	114.000	80.000	137.000	137.000	20	137	137
Tuet ja avustukset	773	100				-100		
TOIMINTATUOTOT	222.922	184.600	82.700	197.700	197.700	7	198	198
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot								
Maksetut palkat ja palkki	-543.395	-602.700	-144.400	-641.900	-641.900	7	-642	-642
Jaksotetut palkat ja palk	4.826							
Henkilöstökorvaukset, hen	9.970							
Palkat ja palkkiot	-528.598	-602.700	-144.400	-641.900	-641.900	7	-642	-642
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-165.498	-177.400		-189.600	-189.600	7	-190	-190
Muut henkilösivukulut	-21.065	-22.300		-17.800	-17.800	-20	-18	-18
Henkilösivukulut	-186.564	-199.700		-207.400	-207.400	4	-207	-207
Henkilöstökulut	-715.162	-802.400	-144.400	-849.300	-849.300	6	-849	-849
Palvelujen ostot								
Asiakaspalvelujen ostot	-136.386	-101.500	-104.500	-101.500	-101.500		-102	-102
Muiden palvelujen ostot	-151.810	-174.000	-185.700	-188.700	-188.700	8	-189	-189
Palvelujen ostot	-288.197	-275.500	-290.200	-290.200	-290.200	5	-290	-290
Aineet, tarvikkeet ja tavar	-129.679	-166.700	-189.700	-170.800	-170.800	2	-171	-171
Muut toimintakulut								
Vuokrat	-14.261	-22.000	-15.000	-26.300	-26.300	20	-26	-26
Muut toimintakulut	-2.789	-1.500	-1.000	-1.500	-1.500		-2	-2
Muut toimintakulut	-17.049	-23.500	-16.000	-27.800	-27.800	18	-28	-28
TOIMINTAKULUT	-1.150.087	-1.268.100	-640.300	-1.338.100	-1.338.100	6	-1.338	-1.338
TOIMINTAKATE	-927.166	-1.083.500	-557.600	-1.140.400	-1.140.400	5	-1.140	-1.140
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poist	-15.980	-12.200		-15.400	-15.400	26	-15	-15
Poistot ja arvonalentumiset	-15.980	-12.200		-15.400	-15.400	26	-15	-15
LASKENNALLISET ERÄT								
Vyörytykset	-618.491	-647.500		-686.800	-686.800	6	-687	-687
TILIKAUDEN TULOS	-1.561.636	-1.743.200	-557.600	-1.842.600	-1.842.600	6	-1.843	-1.843

10.4 KESKITETYT PALVELUT

Keskitettyjen palvelujen tulosalueelle on sisällytetty vuodeosastotoiminta tukipalveluineen ja erityispalvelut; laboratorio, röntgen ja kuntoutus sekä sairaankuljetus.

10.4.1 Vuodeosasto

Vuodeosastotoiminnan tarkoituksena on antaa mahdollisimman hyvää laitoshoidoa sitä tarvitseville eri-ikäisille aikuisille. Vuodeosastolla hoidetaan potilaita, jotka ovat joko äkillisesti sairastuneita, pitkäaikaissairaita tai pysyvästi laitoshoidon tarpeessa olevia. Osasto toimii erikoissairaanhoidosta tulevien jatkokuntoutuspaikkana. Vuodeosastolla annetaan myös lyhytaikaista kuntouttavaa hoitoa. Kotona asuvien pitkäaikaissairaiden ja vaikeavammaisten vuoro hoito järjestetään pääsääntöisesti Pelkosenniemellä Palvelutalo Onnelassa ja Savukoskella joko vanhainkodissa tai palvelutalolla. Osastolla annetaan myös tarvittaessa vuoro hoitoa. Jatkossa tarjotaan omaishoitajille mahdollisuutta tuoda kotona hoidettava omaishoitajien vapaapäivien aikaiseen hoitoon sekä päivähoitoon vuodeosastolle.

Vuodeosaston valmiudet saattohoitoon ovat hyvät. Henkilökunta on saanut koulutusta yksilöllisen ja omaisia tukevan saattohoidon toteuttamiseen. Vuodeosastolla on oma rauhallinen ja viihtyisä huone tarkoitusta varten. Tarkoituksena on lisätä myös kotona annettavaa saattohoitoa yhteistyössä omaisten ja muiden tahojen kanssa.

Hoitotyön tavoitteena vuodeosastolla on, että potilaat saavat yksilöllistä, heidän omista tarpeistaan lähtevää kokonaisvaltaista hoitoa, jonka suunnittelussa ja toteutuksessa he itse, tarvittaessa myös omaiset, ovat aktiivisesti mukana. Vuodeosasto toimii ympärivuorokautisesti ja hoitoon asiakas pääsee pääsääntöisesti heti, kun hoitoa tarvitsee. Vuodeosaston henkilökunta hoitaa sairaanhoidon vastaanottotoimintaa iltaisin, öisin ja viikonloppuisin.

Vuodeosaston käyttöaste on huomattavasti laskenut vuoden 2011 jälkeen. Vuonna 2015 käyttöaste oli 68,7 % ja vuodeosaston potilaspaikkoja vähennettiin 24:sta paikasta kahteenkymmeneen vuoden 2016 alusta. Suunnitelmassa on huomioitu jäsenkuntien päätös vähentää vuodepaikat neljääntoista vuoden 2018 alusta.

Ulkokunnille myytiin vuodesta 2015 alkaen vapaina olevia vuodepaikkoja. Vuoden 2017 loka-kuun loppuun mennessä ulkokuntamyymäntiä oli 129 hoitopäivää. Ulkokuntamyymäntiä jatketaan aktiivisesti ja kehitetään yhteistyötä naapurikuntien kanssa.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Voimavarat						
Sairaansijat	24	20	14	-30,0	14	14
Henkilöstö						
Lääkärin työajasta	14 %	14 %	14 %		14 %	14 %
Jh/oh työajasta	30 %	30 %				
Sairaanhoidajat	6	7	6	-14,3	6	6
Lähi-/Perushoitajat	8	7	7	0,0	7	7
Määrätavoitteet						
Hoitojaksot	508	350	350	0,0	350	350
Hoitopäivät	5704	5840	4750	-18,7	4750	4750
Kuormitus-%	77,98	80	93		93	93
Käynnit/hoitohölkunta	139	200	200	0	200	200
Ostetut hoitopäivät	157					
Jatkohoidon seuranta						
tullut	163					
lähetetty	146					
Myydyt hoitopäivät	1255					

Laatutavoite: Vuodeosastolla annetaan hyvää, yksilöllistä ja ammattitaitoista hoitoa.

KÄYTTÖTALOUS VUODEOSASTO	TP 2016 e	TA 2017 e	Tulosityks ehdotus	Johtoryh ehdotus	Hallitus ehdotus	Muutos %	TS 2019 1000 e	TS 2020 1000 e
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot								
Täydet valtiolta saadut ko	5.894	2.500		3.000	3.000	20	3	3
Korvaukset kunnilta ja kun	324.641	50.000		30.000	30.000	-40	30	30
Muut suoritteiden myyntitu	23.049							
Myyntituotot	353.585	52.500		33.000	33.000	-37	33	33
Maksutuotot								
Terveystuotot								
Terveystuotot	212.450	200.000		170.000	170.000	-15	170	170
Maksutuotot	212.450	200.000		170.000	170.000	-15	170	170
Tuet ja avustukset	1.241	600		600	600		1	1
TOIMINTATUOTOT	567.276	253.100		203.600	203.600	-20	204	204
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot								
Maksetut palkat ja palkki	-700.051	-727.200		-676.900	-676.900	-7	-677	-677
Jaksotetut palkat ja palk	6.218							
Henkilöstökorvaukset, hen	6.178	4.000		4.000	4.000		4	4
Palkat ja palkkiot	-687.655	-723.200		-672.900	-672.900	-7	-673	-673
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-166.103	-192.700		-171.700	-171.700	-11	-172	-172
Muut henkilösivukulut	-27.858	-26.600		-18.800	-18.800	-29	-19	-19
Henkilösivukulut	-193.961	-219.300		-190.500	-190.500	-13	-191	-191
Henkilöstökulut	-881.616	-942.500		-863.400	-863.400	-8	-863	-863
Palvelujen ostot								
Asiakaspalvelujen ostot	-78.481	-60.000		-80.000	-80.000	33	-80	-80
Muiden palvelujen ostot	-52.119	-71.900	-29.500	-67.400	-67.400	-6	-67	-67
Palvelujen ostot	-130.600	-131.900	-29.500	-147.400	-147.400	12	-147	-147
Aineet, tarvikkeet ja tavar	-98.834	-103.100	-91.700	-98.800	-98.800	-4	-99	-99
Muut toimintakulut								
Muut toimintakulut	-1.529	-2.000		-2.000	-2.000		-2	-2
Muut toimintakulut	-1.529	-2.000		-2.000	-2.000		-2	-2
TOIMINTAKULUT	-1.112.579	-1.179.500	-121.200	-1.111.600	-1.111.600	-6	-1.112	-1.112
TOIMINTAKATE	-545.303	-926.400	-121.200	-908.000	-908.000	-2	-908	-908
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset pois	-991	-1.000		-1.000	-1.000		-1	-1
Poistot ja arvonalentumiset	-991	-1.000		-1.000	-1.000		-1	-1
LASKENNALLISET ERÄT								
Vyörytykset	-537.672	-583.400		-618.300	-618.300	6	-618	-618
TILIKAUDEN TULOS	-1.083.965	-1.510.800	-121.200	-1.527.300	-1.527.300	1	-1.527	-1.527

10.4.2 Laitoshoidon tukipalvelut

10.4.2.1 Ravintohuolto

Terveyskeskuksessa on oma valmistuskeittiö.

Ravitsemispäällikön palveluja myydään Pelkosenniemen kunnalle erillisen sopimuksen mukaisesti. Ravintohuollon kustannukset vyörytetään pääosin vuodeosaston menoihin.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Voimavarat						
Henkilöstö						
Ravitsemispäällikkö	1	1	1		1	1
Ravitsemistyöntekijät	2	2	2		2	2
Määrätavoitteet						
Ravintopäivät	7057	6900	6900		6900	6900

10.4.2.2 Siivoustoimi

Siivoustoimeen kuuluu Pelkosenniemen toimipisteiden, pääterveysaseman ja neuvolan puhtaanapito. Vuodeosastolla laitosapulaiset osallistuvat myös hoitotyöhön.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Voimavarat						
Henkilöstö						
Laitosapulaiset	3	3	3		3	3

10.4.2.3 Välinehuolto

Välinehuollon hoitaa pääterveysasemalla hammashoitaja oman toimen ohella.

Kustannukset jaetaan avo- ja vuodeosastohoitoon palvelujen arvioidun käytön perusteella.

10.4.2.4 Muut huoltopalvelut

Hankintayhteistyö

Vuoden 2006 alusta kuntayhtymä on kuulunut Pohjois-Suomen ERVA-alueen hankintarenkaaseen ja on sitoutunut suorittamaan hankinnat OYS:n hankintayksikön suositusten mukaan. Tavoitteena laajennetulla yhteistyöllä on toisaalta säästää hankinnoissa ja toisaalta kilpailuttaa hankinnat ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Hoitotarvikehankintoja voidaan tehdä myös Lapin keskussairaalaan.

Lääkehuoltopalvelut ostetaan Pelkosenniemen Apteekista, joka toimittaa lääkkeet eri toimipisteisiin tilausten mukaisesti.

Pesulapalvelut ostetaan Kemijärven Pesuyhtymä Oy:ltä.

KÄYTTÖTALOUS LAITOSHOIDON TUKIPALVELUT	TP 2016 e	TA 2017 e	Tulosityks ehdotus	Johtoryh ehdotus	Hallitus e	Muutos %	TS 2019 1000 e	TS 2020 1000 e
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot								
Korvaukset kunnilta ja kun	35.372	17.500	16.600	10.600	10.600	-39	11	11
Muut suoritteiden myyntitu	7.953	7.000		9.000	9.000	29	9	9
Myyntituotot	43.325	24.500	16.600	19.600	19.600	-20	20	20
Tuet ja avustukset	401							
TOIMINTATUOTOT	43.726	24.500	16.600	19.600	19.600	-20	20	20
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot								
Maksetut palkat ja palkki	-258.093	-242.200	-128.100	-245.200	-245.200	1	-245	-245
Jaksotetut palkat ja palk	2.292							
Henkilöstökorvaukset, hen	8.697							
Palkat ja palkkiot	-247.104	-242.200	-128.100	-245.200	-245.200	1	-245	-245
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-76.137	-78.500	-28.600	-79.500	-79.500	1	-80	-80
Muut henkilösivukulut	-10.591	-9.900	-4.500	-7.900	-7.900	-20	-8	-8
Henkilösivukulut	-86.727	-88.400	-33.100	-87.400	-87.400	-1	-87	-87
Henkilöstökulut	-333.831	-330.600	-161.200	-332.600	-332.600	1	-333	-333
Palvelujen ostot								
Muiden palvelujen ostot	-10.682	-12.600	-9.500	-13.300	-13.300	6	-13	-13
Palvelujen ostot	-10.682	-12.600	-9.500	-13.300	-13.300	6	-13	-13
Aineet, tarvikkeet ja tavar	-45.955	-52.900	-51.600	-57.900	-57.900	9	-58	-58
TOIMINTAKULUT	-390.468	-396.100	-222.300	-403.800	-403.800	2	-404	-404
TOIMINTAKATE	-346.743	-371.600	-205.700	-384.200	-384.200	3	-384	-384
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poist	-1.129	-1.100	-1.000	-1.100	-1.100		-1	-1
Poistot ja arvonalentumiset	-1.129	-1.100	-1.000	-1.100	-1.100		-1	-1
LASKENNALLISET ERÄT								
Vyörytykset	347.871	372.700	180.300	385.300	385.300	3	385	385
TILIKAUDEN TULOS	0	0	-26.400	0	0		0	0

10.4.3 ERITYISPALVELUT

Erityispalveluihin kuuluvat laboratorio, röntgen ja kuntoutus.

10.4.3.1 Laboratorio

Laboratorion toiminta on viime vuosina muuttunut. Oma toimintana tuotetaan lähinnä pikamittareilla suoritettavia tutkimuksia eikä kemian tutkimuksia enää tehdä. Näytteiden ottaminen, mm. alueelliset lähetteet, lisääntyvät jatkuvasti, mikä näkyy myös käyntimäärissä. Tutkimuksia ostetaan pääsääntöisesti Sairaala Lapponiasta ja Lapin keskussairaalaista, erikoistutkimuksia ohjeiden mukaisesti myös muualta. Kustannukset jaetaan avo- ja vuodeosastohoidon menoihin tutkimusten jakautumisen suhteessa.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Voimavarat						
Henkilöstö						
Sairaanhoitaja	1,4	1,2	1,2		1,2	1,2
Määrätavoitteet						
Tutkimukset						
oma	10949	10000	10000	0,0	10000	10000
hankitut	10798	11000	11000	0,0	11000	11000
Käynnit	4071	4600	4200	-8,7	4600	4600

10.4.3.2 Röntgen

Röntgenin toiminta-ajatuksena on tuottaa oma toimintana riittävän diagnostiikan omaavia perusnatiiviröntgenkuvia. Kuvantamisen toiminnan arvot - asiantuntevuus, inhimillisuus, yhteistyö ja turvallisuus – ohjaavat toimintaa. Kuvantaminen perustuu ammatilliseen osaamiseen ja joustavaan palveluun.

Röntgentoiminnassa on käytössä RIS eli radiologinen tuotannonohjausjärjestelmä integroituna Pegasos-tietojärjestelmään.

Mammografia-, ultraääni-, CT- ja MRI-tutkimukset sekä röntgenkuvien lausunnot hankitaan ostopalveluina. Seulontamammografiat ostetaan Suomen Terveystalo Oy:ltä.

Röntgenhoitajan toimi on osa-aikainen, 50 % kokonaistyöajasta. Tehtäviin kuuluvat perusnatiiviröntgentutkimusten lisäksi mm. hammaskuvaukset, sydänfilmit, kipsauksessa avustaminen ja kipsin poistot.

Röntgenin kustannukset jaetaan avo- ja vuodeosastohoidon menoihin tutkimusten jakautumisen suhteessa.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Voimavarat						
Henkilöstö						
Röntgenhoitaja	0,6	0,5	0,5	0	0,6	0,6
Määrätavoitteet						
Tutkimukset	809	1000	600	-40	600	600
Käynnit	514	650	450	-30,8	450	450

10.4.3.3 Kuntoutus

Kuntoutuksen toiminta-ajatuksena on ihmisen toimintakyvyn, itsenäisen selviytymisen ja hyvinvoinnin edistäminen eri fysioterapian keinoin. Tavoitteena on edistää ja tukea sekä terveiden että sairaiden ihmisten liikkumis- ja toimintakykyä.

Kuntoutuksessa järjestetään fysioterapiaa, ryhmätoimintaa ja apuvälinepalveluja. Apuvälinepalveluihin kuuluu apuvälineiden tarpeen määrittely, välineiden sovitus, luovutus omaksi tai käytettäväksi, käytön opetus ja seuranta sekä välineiden huolto. Apuvälinepalvelu siis pitää sisällään apuvälineen tilaamisen, mahdollisen kokoamisen, apuvälinettä koskevien tietojen syöttämisen apuvälineohjelma Effectoriin, apuvälineen luovuttamisen ja käytön ohjaamisen kuntoutujalle tai apuvälineen varastoimisen. Apuvälinepalveluihin sisältyy myös palautuvien apuvälineiden vastaanottaminen, Pelkosenniemen terveyskeskuksessa myös puhdistaminen, apuvälineen huolto ja mahdollisesti varaosien tilaaminen apuvälineeseen.

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälinepalvelujen järjestämisvastuu on kunnilla ja sairaanhoitopiireillä siten, että apuvälinepalveluista peruspalvelut saadaan terveyskeskuksista ja sosiaalitoimesta ja erityisen kalliit ja erityisasiantuntemusta vaativat erikoissairaanhoidosta. Apuvälinelainaamosta tulisi löytyä perusapuvälineet kuten kyynärsauvat (aina), suihkutuolit, wc-korotukset, tartuntapihdit jne. Lähitulevaisuudessa apuvälinepalvelut siirtyvät Lapin sairaanhoitopiirille.

Fysioterapeutit osallistuvat aktiivisesti vuodeosastolla annettavan kuntouttavan hoidon toteuttamiseen sekä myös kouluterveydenhuollon terveystarkastuksiin tekemällä ryhtitarkastukset. Työterveyshuoltoon fysioterapeutit osallistuvat työterveyshoitajan tarvearvion perusteella, jolloin fysioterapeutit ovat tarvittaessa mukana työpaikkakäynneillä, tekevät ergonomiaselviytyksiä, toimintakykyarvioita ja kuntotestejä.

Kuntoutuksen ryhmäpalveluja tarjotaan tarpeen mukaan eri-ikäisille asiakkaille, joilla on esimerkiksi tuki- ja liikuntaelinongelmia, neurologisia sairauksia tai toimintakyvyn heikkenemistä. Ryhmien tavoitteena on toimintakyvyn tukeminen ja ylläpitäminen. Pyydettyä fysioterapeutit osallistuvat myös kunnan järjestämien ryhmien toimintaan esimerkiksi erilaisten toimintapäivien yhteydessä.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2018	TS 2019
Voimavarat						
Henkilöstö						
Fysioterapeutti	2	2	2		2	2
Määrätavoitteet						
Fysioterapiakäynnit	2781	2800	2700	-3,6	2700	2700
avohoito	1428	1700	1600	-5,9	1600	1600
vuodeosasto	263	400	350	-12,5	350	350
Apuvälinekäynnit	69	100	100		100	100
Ryhmätilaisuudet	110	110	110	0,0	110	110
ryhmäkäynnit	1284	1000	1000	0,0	1000	1000
Ostetut käynnit	8					
Myydyt käynnit	1					

10.4.4 Sairaankuljetus ja ensivastetoiminta

Lapin sairaanhoitopiiri on vastannut ensihoidosta vuodesta 2014 alkaen.

Lapin sairaanhoitopiirin valtuusto päättää ensihoidon kustannustenjaosta. Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien toivomuksesta kansanterveystyön kuntayhtymä laskuttaa ensihoidon kustannukset niiltä ns. läpilaskutuksena sairaanhoitopiirin laskutuksen mukaisesti.

KÄYTTÖTALOUS SAIRAANKULJETUS	TP 2016 e	TA 2017 e	Tulosityks ehdotus	Johtoryh ehdotus	Hallitus e	Muutos %	TS 2019 1000 e	TS 2020 1000 e
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot								
Korvaukset kunnilta ja ku	291.810	325.000	325.000	325.000	325.000		325	325
Myyntituotot	291.810	325.000	325.000	325.000	325.000		325	325
TOIMINTATUOTOT	291.810	325.000	325.000	325.000	325.000		325	325
TOIMINTAKULUT								
Palvelujen ostot								
Asiakaspalvelujen ostot	-291.810	-325.000	-325.000	-325.000	-325.000		-325	-325
Palvelujen ostot	-291.810	-325.000	-325.000	-325.000	-325.000		-325	-325
TOIMINTAKULUT	-291.810	-325.000	-325.000	-325.000	-325.000		-325	-325
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	0	0		0	0

10.5 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON YHTEISTOIMINTA-ALUE

Ympäristöterveydenhuolto on terveydenhuoltolain 2 §:n tarkoittamaa yksilön ja hänen elinympäristönsä terveydensuojelua.

Pelkosenniemen, Savukosken ja Sallan kunnat sekä Kemijärven kaupunki ovat muodostaneet 1.1.2013 alkaen Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen, joka on Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän alainen tulosalue. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Pelkosenniemi ja Savukoski ja osajäsenkuntia Salla ja Kemijärvi.

Ympäristöterveydenhuollon tulosalueelle kuuluvat yleinen terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto. Yhteistoiminnan lähtökohtana ovat kuntalaisille laadullisesti samantasoiset ja samanhintaiset palvelut koko yhteistoiminta-alueella. Kaikki yhteistoiminta-alueella olevat ympäristöterveydenhuollon vakituiset toimipisteet ovat jatkaneet toimintaansa.

Eläinlääkäripäivystys hoidetaan yhteistoiminta-alueen kuntien kesken.

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen sopimuspakettia solmittaessa jätettiin Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän perussopimuksen 3 §:ään varaus ympäristönsuojelutehtävien järjestämisestä yhteistoiminta-alueella. Perussopimuksen 3 §:n mukaan ”tarvittaessa kuntayhtymä voi ottaa jäsenkuntien valtuustojen päätöksellä jäsenkunnan ympäristönsuojelun hallinnon tehtävät hoidettavakseen.”

Vuoden 2016 alusta lakisääteiset ympäristönsuojelun viranomaistehtävät siirtyivät Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon järjestettäväksi Pelkosenniemen, Savukosken ja Kemijärven osalta.

Ympäristönsuojelua varten on perustettu kuntayhtymän ympäristöterveydenhuollon alaisuuteen oma erillinen tulosityksikkö. Ympäristönsuojelun maksutuotot ohjataan ympäristönsuojelun tulosityksikköön ja tulot vähentävät suoraan mukana olevien kuntien maksuosuutta kustannuksista.

10.5.1 Ympäristöterveyslautakunta

Sopijaosapuolten jäsenkuntien ja osajäsenkuntien yhteinen toimielin on ympäristöterveyslautakunta, jonka tehtävänä on toimia ympäristöterveydenhuollon lakien mukaisena viranomaisena yhteistoiminta-alueella. Ympäristöterveyslautakunnassa on neljä jäsentä. Jokainen jäsenkunta ja osajäsenkunta nimeävät lautakuntaan yhden jäsenen ja yhden varajäsenen. Ympäristöterveyslautakunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa ympäristöterveydenhuollon toimintaa, toiminnan laatua ja sisältöä sekä taloutta ja koordinoida jäsenkuntien ympäristöterveydenhuollon kehittämistyötä. Ympäristöterveydenhuollon jokaiselle sektorille (terveysvalvonta, eläinlääkintähuolto ja hallinto) ja ympäristönsuojelulle laaditaan oma käyttösuunnitelmasa. Pelkosenniemen ja Savukosken kunnat sekä Kemijärven kaupunki deagoivat valtuustopäätöksellä ympäristönsuojelun tehtävät ja toimivallan Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunnalle 1.1.2016 alkaen.

10.5.2 Muu hallinto

Hallinnosta vastaa Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä.

Ympäristöterveysjohtaja vastaa ympäristöterveydenhuollon toiminnasta ja toimii ympäristöterveydenhuollon henkilöstön esimiehenä sekä esittelijänä ympäristöterveyslautakunnan kokouksissa. Ympäristönsuojeluasioiden osalta esittelijänä toimii kuitenkin ympäristönsuojelusihteeri.

Johtavalle terveystarkastajalle kuuluu tiedonkeruu ja raportointi, hän toimii vastualueen johtajan sekä sihteerin sijaisena ja hänellä on läsnäolo- ja puheoikeus ympäristöterveyslautakunnan kokouksissa.

Ympäristöterveydenhuollon toimistos sihteeri huolehtii yhteistoiminta-alueen toimistopalveluista ja toimii pöytäkirjanpitäjänä ympäristöterveyslautakunnan kokouksissa.

10.5.3 Terveysvalvonta

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen terveystarkastajan tehtävänä on käytännössä valvoa terveydensuojelu-, elintarvike-, kuluttajaturvallisuus-, tupakka-, lääke- ja eläinsuojelulain noudattamista yhteistoiminta-alueella. Vuoden 2016 kesällä kuluttajaturvallisuusvalvonta siirtyi Tukesille. Yhteistoiminta-alueella on neljä terveystarkastajaa, joista yksi hoitaa myös ympäristönsuojelusihteerin tehtäviä.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos %	TS 2019	TS 2020
Voimavarat						
Henkilöstö						
Toimistos sihteeri	1	1	1		1	1
Terveystarkastaja	4	3,5	3,3		3,3	3,3
Ympäristöterveysjohtaja	0,5	0,5	0,5		0,5	0,5
Määrätavoitteet						
Elintarvikelain mukaiset						
kohteet	372	380	380			
käynnit	94	129	129			
Terveydensuojelulain mukaiset						
kohteet	139	139	139			
käynnit	59	75	67			
Kuluttajaturvallisuuslain mukaiset						
kohteet	96	- *	- *			
käynnit	1	- *	- *			
Tupakka- ja lääkelain mukaiset						
kohteet	40	57 **	55**			
käynnit	30+5***	18	24+8***			
Näytteet						
talousvedet	160	78	78			
muut	83	96	90			
pintapuhtausnäytteet	85	94	85			

* Kuluttajaturvallisuuslain mukainen valvonta on siirretty Tukesiin 1.5.2016 alkaen.

** Poistettu kohteet, jotka eivät ole suunnitelmallisen valvonnan piirissä.

*** Lääkelain mukaiset tarkastukset

10.5.4 Eläinlääkintähuolto

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen eläinlääkintähuollon tehtävänä on huolehtia eläimille annettavasta ennaltaehkäisevästä terveydenhoitotyöstä ja sairauksien hoidosta sekä eläinlääkäripäivystyksen järjestämisestä ympärivuorokautisesti toiminta-alueella. Eläinlääkintähuollon tehtäviin kuuluu myös eläintauteihin ja eläinten hyvinvointiin liittyvää viranomaisvalvontaa, jota valtio on sitoutunut kunnilta hankkimaan.

Alueella on viisi eläinlääkärin virkaa. Kemijärven toinen praktikkoeläinlääkärin virka jätettiin toistaiseksi täyttämättä ja katsottiin tarkoituksenmukaiseksi täyttää vuonna 2016. Lisäksi yhteistoiminta-alueella on yksi pieneläinhoitaja ja yksi osa-aikainen (60 %) valvontaeläinlääkäri. Ulkopuolisesta viikonloppupäivystäjistä luovuttiin, kun viides praktikkoeläinlääkärin virka täytettiin.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Voimavarat						
Henkilöstö						
Eläinlääkäri	5,6	5,6	5,6		5,6	5,6
Pieneläinhoitaja	1	1	1		1	1
Määrätavoitteet						
Hyötyeläinmatkat	640	550	600			
Hoidettuja pieneläimiä	4038	3600	4000			
Viranomaistoimitukset	149	150	150			
Porot, loislääkintä	27314	24000	27000			
Maitonäytetutkimukset	339	300	300			

10.5.5 Kustannustenjako ja jäsenkuntien osuudet

Ympäristöterveydenhuollon kustannukset jaetaan jäsenkuntien maksettavaksi niiden asukaslukujen suhteessa hallinnon ja terveystalouden osalta.

Eläinlääkintähuollon kustannuksista 75 % laskutetaan asukasluvun mukaan ja 25 % käytön mukaan (kunnan maitotilat 12,5 % ja eloporoluku 12,5 %).

Maksuosuuksien määrittelyssä käytetään edeltävän vuoden 31.12. ajankohdan tietoja. Talousarvioon perustuvat maksuosuudet laskutetaan kunnilta neljässä osassa.

Ympäristönsuojelun maksuosuudet jaetaan mukana olevien kuntien kesken niiden asukaslukujen suhteessa.

Jäsenkuntien osuudet, €

Toiminto	Pelkosen- niemi	Savukoski	Kemijärvi	Salla	Yhteensä
Ympäristöterveyslautakunta	200	250	1650	800	2900
Toimisto	3050	3400	24750	11500	42700
Terveysvalvonta	19250	21100	154900	73850	269100
Eläinlääkintähuolto	31600	52750	217050	131900	433300
Yhteensä	54100	77500	398350	218050	748000
Talousarvio 2017	52000	75450	386800	213950	728200
Muutos Ta2017 - Ta2018 %	4,0	2,7	3,0	1,9	2,7
Tilinpäätös 2016	50738	75097	380886	210126	716847

Ympäristöterveydenhuollon kustannukset asukasta kohden, €

	Pelkosen- niemi	Savukoski	Kemijärvi	Salla	Alue keskimäärin
Talousarvio 2018	56,89	74,23	52,00	59,69	56,20
Talousarvio 2017	54,28	71,11	49,81	57,41	53,89
Muutos Ta2017 - Ta2018 %	4,8	4,4	4,4	4,0	4,3
Tilinpäätös 2016	52,96	68,56	48,74	55,81	52,55

KÄYTTÖTALOUS YMPÄRISTÖ- TERVEYDENHUOLLON YHTEISTOIMINTA-ALUE	TP 2016 e	TA 2017 e	Tulosityks ehdotus	Johtoryh ehdotus	Hallitus e	Muutos %	TS 2019 1000 e	TS 2020 1000 e
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot								
Täydet valtiolta saadut ko	75.820	78.000	71.000	71.000	71.000	-9	71	71
Korvaukset kunnilta ja kun	9.442	10.000	10.000	10.000	10.000		10	10
Muut suoritteiden myyntitu	34.881	29.000	29.000	29.000	29.000		29	29
Myyntituotot	120.143	117.000	110.000	110.000	110.000	-6	110	110
Tuet ja avustukset	1.129							
Muut toimintatuotot								
Muut toimintatuotot	15							
Muut toimintatuotot	15							
TOIMINTATUOTOT	121.288	117.000	110.000	110.000	110.000	-6	110	110
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot								
Maksetut palkat ja palkki	-496.304	-504.500	-508.600	-508.600	-508.600	1	-509	-509
Jaksotetut palkat ja palk	4.400							
Henkilöstökorvaukset, hen	3.963	10.000				-100		
Palkat ja palkkiot	-487.941	-494.500	-508.600	-508.600	-508.600	3	-509	-509
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-110.711	-109.600	-110.400	-110.500	-110.500	1	-111	-111
Muut henkilösivukulut	-25.334	-20.800	-14.650	-16.300	-16.300	-22	-16	-16
Henkilösivukulut	-136.045	-130.400	-125.050	-126.800	-126.800	-3	-127	-127
Henkilöstökulut	-623.986	-624.900	-633.650	-635.400	-635.400	2	-635	-635
Palvelujen ostot								
Muiden palvelujen ostot	-53.443	-60.900	-63.400	-63.400	-63.400	4	-63	-63
Palvelujen ostot	-53.443	-60.900	-63.400	-63.400	-63.400	4	-63	-63
Aineet, tarvikkeet ja tavar	-11.660	-11.600	-11.000	-11.000	-11.000	-5	-11	-11
Avustukset								
Avustukset kotitalouksille	-30.331	-40.000	-35.000	-35.000	-35.000	-13	-35	-35
Avustukset	-30.331	-40.000	-35.000	-35.000	-35.000	-13	-35	-35
Muut toimintakulut								
Vuokrat	-61.473	-60.200	-59.800	-59.800	-59.800	-1	-60	-60
Muut toimintakulut	-8.431	-8.300	-8.300	-8.300	-8.300		-8	-8
Muut toimintakulut	-69.904	-68.500	-68.100	-68.100	-68.100	-1	-68	-68
TOIMINTAKULUT	-789.324	-805.900	-811.150	-812.900	-812.900	1	-813	-813
TOIMINTAKATE	-668.037	-688.900	-701.150	-702.900	-702.900	2	-703	-703
LASKENNALLISET ERÄT								
Vyörytykset	-41.992	-39.300	-39.300	-45.100	-45.100	15	-45	-45
TILIKAUDEN TULOS	-710.029	-728.200	-740.450	-748.000	-748.000	3	-748	-748

10.5.6 Ympäristönsuojelu

Kunnassa toimii ympäristönsuojeluviranomainen, joko kunnan omana toimielimenä tai kuntalain mukaisena kuntien yhteistoimintana. Toimielimen tehtäviin kuuluu monissa laeissa määriteltyjen ympäristönsuojelun viranomaistehtävien lisäksi ympäristönsuojelun yleinen edistäminen. Kunnanhallitus ei voi toimia ympäristönsuojeluviranomaisena. 1.1.2016 alkaen Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto on järjestänyt lakisääteiset ympäristönsuojelun viranomaistehtävät Pelkosenniemen, Savukosken ja Kemijärven osalta. Terveysvalvonnan resurssista on siirretty yhden viranhaltijan työpanoksesta 50 % ympäristönsuojeluun. Sopimuksen mukaan henkilöresurssien määrää tarkistetaan ja arvioidaan ensimmäisen toimintavuoden 30.6. ja 31.12. toteutuneen toiminnan perusteella. Vastaavasti tarkastetaan kuntien tarvitsemää työpanoksen ja resurssien määrää sekä kustannustenjakoa toteutuneiden suoritteiden mukaisesti 30.6. ja 31.12. Tarkastuksessa huomioidaan myös mahdollinen viran toisen puolikkaan (50 % terveystarkastaja) työajan osittainen kuluminen ympäristönsuojelun virkatehtäviin. Ympäristönsuojelusihteerin työpanosta nostetaan 50 %:sta 70 %:iin 1.1.2018 alkaen.

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on lupa- ja valvontaviranomaistehtävänsä lisäksi toimia paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edun valvojana Pelkosenniemen ja Savukosken kunnissa sekä Kemijärven kaupungissa. Tässä tehtävässään se toimii erityislainsäädännön perusteella itsenäisessä ja riippumattomassa asemassa. Ympäristönsuojeluviranomaisen katsotaan siten myös pitkällä tähtäimellä ajavan kestävä kehityksen ja samalla kunnan yleistä etua, vaikka yksittäistapauksissa tämä voi olla ristiriidassa esimerkiksi kunnan elinkeinopoliittisen edun kanssa.

Ympäristönsuojelun lakisääteisten tehtävien hoitamisesta ja kustannusten jaosta on tehty sopimus ao. kuntien ja kuntayhtymän kesken. Ympäristönsuojelun tulosityksikkö pidetään yhteistoiminta-alueen muusta talousarviosta erillisenä. Ympäristönsuojelun maksuosuudet jaetaan mukana olevien kuntien kesken niiden asukaslukujen suhteessa.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos%	TS 2019	TS 2020
Voimavarat						
Henkilöstö						
Ympäristönsuojelusihteerit	0,5	0,5	0,7		0,7	0,7

Määrätavoitteet	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Maa-aineslain mukaiset						
lupapäätökset	11		10			
lupien ottomäärä m ³	219 745		200000			
voimassaolevat luvat	47		40			
päätyneet, lopputarkastamattomat	14		16			
aloitustarkastukset	3		10			
lopputarkastukset	8		16			
muut valvontatarkastukset	10		5			
ottajan vaihtamista koskevat ilmoitukset	4		5			
muut	2		4			
Ympäristönsuojelulain mukaiset						
Ympäristöluvut						
lupapäätökset	6		8			
voimassa olevat luvat	22		23			
määräaikaistarkastukset	6		6			
rauenneet luvat	2					
Rekisteröinnit						
ilmoitusten käsittely	1		3			
voimassa olevat	10		12			
Ilmoitusten käsittely						
melu	9		10			
poikkeuksellinen tilanne	1					
Ympäristönsuojelumääräysten valvonta						
jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa	5		5			
ys-määräyksistä poikkeaminen	1		1			
Muut	1		2			
Muiden lakien mukaiset asiat						
Vesihuoltolaki	4		2			
Maastoliikennelaki	3		2			
Vesiliikennelaki			1			
Nitraattiasetus	1		1			
Jätelaki	1		2			
Vesilaki	3		2			
Käsitellyt kantelut ja valitukset	22		25			
Lausunnot	24		25			

Jäsenkuntien osuudet, €

Ympäristönsuojelu	Pelkosen- niemi	Savukoski	Kemijärvi	Yhteensä
Talousarvio 2018				
Talousarvio 2017	1450	1600	10800	13600
Muutos Ta2017 - Ta2018 %	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
Tilinpäätös 2016	2273	2517	18425	23216

Ympäristönsuojelun kustannukset asukasta kohden, €

	Pelkosen- niemi	Savukoski	Kemijärvi	Alue keskimäärin
Talousarvio 2018	1,38	1,38	1,38	1,38
Talousarvio 2017	1,50	1,50	1,50	1,50
Tilinpäätös 2016	2,37	2,37	2,37	2,37

KÄYTTÖTALOUS YMPÄRISTÖNSUOJELU	TP 2016 e	TA 2017 e	Tulosityks ehdotus	Johtoryh ehdotus	Hallitus e	Muutos %	TS 2019 1000 e	TS 2020 1000 e
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot								
Korvaukset kunnilta ja kun	140							
Muut suoritteiden myyntitu	12.760	23.000	35.000	35.000	35.000	52	35	35
Myyntituotot	12.900	23.000	35.000	35.000	35.000	52	35	35
TOIMINTATUOTOT	12.900	23.000	35.000	35.000	35.000	52	35	35
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot								
Maksetut palkat ja palkki	-17.938	-17.600	-26.800	-26.800	-26.800	52	-27	-27
Jaksotetut palkat ja palk	159							
Palkat ja palkkiot	-17.779	-17.600	-26.800	-26.800	-26.800	52	-27	-27
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-3.067	-3.000	-4.500	-4.500	-4.500	50	-5	-5
Muut henkilösivukulut	-735	-700	-700	-700	-700		-1	-1
Henkilösivukulut	-3.802	-3.700	-5.200	-5.200	-5.200	41	-5	-5
Henkilöstökulut	-21.581	-21.300	-32.000	-32.000	-32.000	50	-32	-32
Palvelujen ostot								
Muiden palvelujen ostot	-9.310	-11.300	-10.800	-10.800	-10.800	-4	-11	-11
Palvelujen ostot	-9.310	-11.300	-10.800	-10.800	-10.800	-4	-11	-11
Aineet, tarvikkeet ja tavar	-669	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300		-1	-1
Muut toimintakulut								
Vuokrat	-3.217	-2.800	-3.500	-3.500	-3.500	25	-4	-4
Muut toimintakulut	-3.217	-2.800	-3.500	-3.500	-3.500	25	-4	-4
TOIMINTAKULUT	-34.777	-36.700	-47.600	-47.600	-47.600	30	-48	-48
TOIMINTAKATE	-21.877	-13.700	-12.600	-12.600	-12.600	-8	-13	-13
LASKENNALLISET ERÄT								
Vyörytykset	-1.339	-1.000	-1.000	-700	-700	-30	-1	-1
TILIKAUDEN TULOS	-23.216	-14.700	-13.600	-13.300	-13.300	-10	-13	-13

PELKOSENNIEMEN-SAVUKOSKEN KANSANTERVEYSTYÖN KUNTAYHTYMÄ

